

Kodune Positivus

Maarjamaa suurimale rokifestivalile Salacgrīvas oodatakse umbes 2000 eestlast. lk 12-13

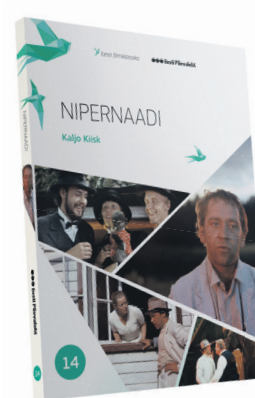


Michal ja Lillo kuulatakse lõpuks üle

Kaks kuud läks aega, aga juuli lõpuks kutsuti prokuratuuri Reformierakonna rahastamisest rääkima ka Kristen Michal ja Kalev Lillo. lk 6

Cháveze äri Paldiskis

Venezuela kummaline skeem, kuidas Ecuadori võitluskaaslastele kütust vedada, käis läbi Eesti – kasutati Paldiski sadamat. lk 2-3



Info ja tellimine: eestifilm.epl.ee

LAUPÄEVAL, 21. JUULIL SAABUB MÜÜGILE

„NIPERNAADI”

VAID
4,99€
FILM!

+1,15 €
PÄEVALEHE
EEST

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 167 | REEDE, 20. JUULI 2012

ajaleht.epl.ee

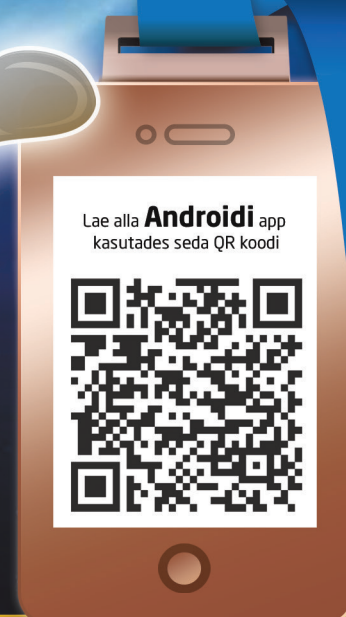
OLÜMPIA SINU MOBIILIS

Lae alla Delfi app'i uuendus ja olümpiatulemused jõuavad sekunditega sinuni.

Delfi kasutab olümpia kajastamiseks *Live-Score* e. online tulemuste rakendust, mis toob tulemused kohe sinu mobiili või arvutiekraanile. Selleks lae alla Delfimobiili app'i uuendus iTunes'ist või Android Marketist - lisatud QR koodid viivad otse kohale. Lisaks saadavad Delfi ja Eesti Päevaleht Londonisse olümpiat kajastama rekordarvu ajakirjanikke ja fotograafe, et olümpiamängudelt kõik olulisem nii sõnas, kui pildis lugejani tuua.

DELFI

Rahva hääl



JUHTKIRI

Alternatiive kütuseveole!

Maksuameti fookusesse sattumises on süüdi lätlased, arvavad paljud Venemaalt Eestisse kütuse vedamisega lisaraha teeninud lõunaestlased. Võib-olla tõesti – pärast seda, kui maksuamet täis kütusepaagiga Venemaalt naasjad pihtide vahele võttis, on piiriületuste arv kordi vähenenud Lätile lähedastes Luhamaa ja Koidula piiripunktis, Narvas aga jäänud endisele tasemele. Lätlased või mitte, aga uue olukorraga tuleb nüüd ikkagi kohaneda ka lõunaestlastel, sest vaevalt maksuamet pärast oma kiireid edusamme kontrolli kohe lödvendab.

Igapäevaseid piiriületajaid, kellele ebaseaduslik piiriäri oli ilmselt põhisissetuleku allikas, luges maksuamet kokku tuhatkond. Neil on ka pereliikmeid, kes nende sissetulekust sõltuvad, mis tähendab, et Lõuna-Eestisse on maksuameti aktsiooni tulemusel lisandunud paar-kolm tuhat inimest, kes praegu pead sügavad ja mõtlevad, kuidas edaspidi raha teha. Lisaks on veel täpselt teadmata hulk n-õ hobivedajaid, kes päris iga päev ei käinud Venemaalt kütust ja muud odavat kaupa toomas, aga siiski varustasid peale enda ka sugulasi-sõpru.

Maksuameti peadirektor Marek Helm arvab, et piirijärjekordade lühendamise tulemusel on Lõuna-Eestis

paranenud turismiäri perspektiivid. Tõsi, pikad piirijärjekorrad on turistide hirmutav tegur. Aga tuhatkond töötajat on Lõuna-Eesti turismisektorile isegi äri kasvu eeldades väga suur tükki, mida niipea alla neelata ei

Kütuseärist

Ootame nüüd valitsuselt samasugust otsustavust ka teistes põletavates küsimustes.

suuda. Rääkimata sellest, et vaevalt kõik need inimesed oma oskuste-omaduste poolest turismindusse üldse tööle sobivad.

Loomulikult ei pea Helm või valitsus nüüd igale kütuseärist sissetuleku kaotanud lõunaestlasele personaalselt äriideed või töökohta pakkuma, aga rohkem vaeva kui Helmi uitmõte peab riiklikul tasandil selle teemaga nägema küll, et riik ääremaa elanikele ainult repressiivorganina ei paistaks. Nüüdne kütuseaktsioon on paljudele inimestele ju ikkagi „suured sulid sõidavad tollas, väiksed kõiguvad võllas“ maiguga.

Ebaseaduslikule kütuseäri piiri panemine näitas, et riik suudab väga otsustavalt käituda, kui vaid tahab. Ootame valitsuselt samasugust otsustavust nüüd ka teistes põletavates ja olulistes küsimustes. Näiteks erakondade rahastamise vallas, kus selget soovi muudatuste tegemiseks ikka veel näha pole ning isegi olemasolevaid seadusi tõlgendatakse pehmelt. Kuigi poliitilise tahte olemasolul saab sekkuda isegi väga karmilt, nagu näitab Eesti-Vene piiriületuspunktides toimuv. ●

REPLIIK

Kaagutavad ja jooksevad

Tallinnas toimub 5. augustil naiste jooks. Kuus kilomeetrit. Jooksu korraldab Tallegg... „Hehee, kanad!“ on reaktsioonid kolmel neljandikul juhtudest. Just, naised-kanad. Siblivad ja jooksevad. Ega vist Eestis polegi kunagi peetud suurema ja selgema imagoprobleemiga rahvaspordiüritust. Kavatsused on kiiduväärased, edendada naiste liikumisharrastust ja la ülimenukas Maijooks, kuid üritusse on paratamatult teatav meesõnastlik konks sisse peidetud. Korraldades jooksu mõlemale soole oleks mõtteline sild Talleggi ja naiskanade vahel olnud ehk vähem ilmne. ● **Priit Simson**

lk 4: Toomas Alatalu: kas Lähis-Idas paistab lahendus?

lk 5: Villu Zirnask: kui palju sündimus sõltub lastetoetustest?

TEDER: HISPANIA ABI PEAB ARUTAMA SUUR SAAL

Õiguskantsler Indrek Teder ütles täna valitsuse istungil, et tema arvates peaks Hispaania abi-programmile heakskiidu andma parlamendi täiskogu, mitte pelgalt EL-i asjade komisjon. Õigus-

kantsler juhtis tähelepanu riigikohtu hiljutisele lahendile ESM-i asjus, mille kohaselt ei saa selles küsimuses riigikogu komisjoni asendada riigikogu täiskogu. **ERR**



TÖÖTUSMAKSE LANGUS

Tööandjate keskkliit pole rahul, et valitsus lükkas töötuskindlustusmaks määra langetamise üle otsustamise augustisse. Otsusega venitamine teeb ettevaatlikuks ja tõstatab küsimusi. **Delfi**

Hugo Chávez varustas Eesti abiga oma võitluskaaslast

Kütusevedu
Venezuela president Hugo Chávez vedas liitlasele Ecuadorile kütust Eesti kaudu.

Taavi Eilat
taavi.eilat@ep.lee

Juuni lõpus avaldas Reuters artikli, mis valgustas Venezuela vasakradikaalset presidendi Hugo Cháveze kütuseveoskeemi Venezuela ja Ecuadori vahel. Ootamatult on selgunud, et ka Eesti on selle pöörase äri üks osalistest.

2008. aastal sõlmis Chávez Ecuadori vasakpoolse presidendi Rafael Correaga lepingu, mis nägi ette, et Ecuador saadab osa oma toornaftast Venezuelale, sest riik ise ei suuda kütust piisavas koguses töödelda. Plaan sai probleemiks riiklikule kütusefirmale Petróleos de Venezuela S.A., kes pidi töödeldud nafta omakorda tagasi Ecuadori saatma, kuid sattus raskustesse.

Reutersi ajakirjanike käsutuses olevad dokumendid näitasid, et pool kütusest, mis läks Venezuelalt Ecuadorile, tuli hoopis firmadelt, kes ostsid seda vabaturult. Ajakirjanikud tõid esile, et Venezuela eesotsas autoritaarse Chávezega maksis kinni kütuseelastide veod sellistest riikidest nagu Prantsusmaa, Holland, Colombia ja ka Eesti. Kütuseveoskeem näis olevat selline, et Venezuela saatis kauba Eestisse, siit läks last mööda raudteed edasi Valgevenesse, kus seda töödeldi ja saadeti uuesti tagasi Eestisse. Siit transporditi see omakorda laevaga Ecuadori. Kolmandatest riikidest kütuse vedamisega tegelesid ülemaailmsed vahendufirmad Glencore, Trafigura ja PRSI.

Vedu käis Paldiski kaudu

Reutersi Venezuela korrespondendi allikate kinnitustel käis vedu Paldiski kaudu. Eesti Päevalehele on teada kolm tankerit, mis selles kütuseveoskeemis osalesid: Risanger (Norra), Torm Caroline (Taani) ja Pacific Innovator (Panama). „Tõesti, sellised laevad käisid 2009. aasta veebruaris ja

märtsis, kuid mida need laadisid ja kuhu läksid, ei ole mul õigust kinnitada,” kommenteeris Paldiski lõunasadamakapten Andres Kungla ja lisas selgituseks, et sadam saab teate laeva eesmärgi ja saabumise aja kohta ning ütleb siis, kas võtab selle vastu või mitte. Pärast seda läheb laev operaatorile, kes selle enda kail vastu võtab. Kütuseveoga tegeleb Paldiskis Alexela Terminal AS. „Seda saab vajadusel öelda vaid Alexela, mida peale või maha laaditakse,” ütles Kungla.

Eesti pole ju naftariik

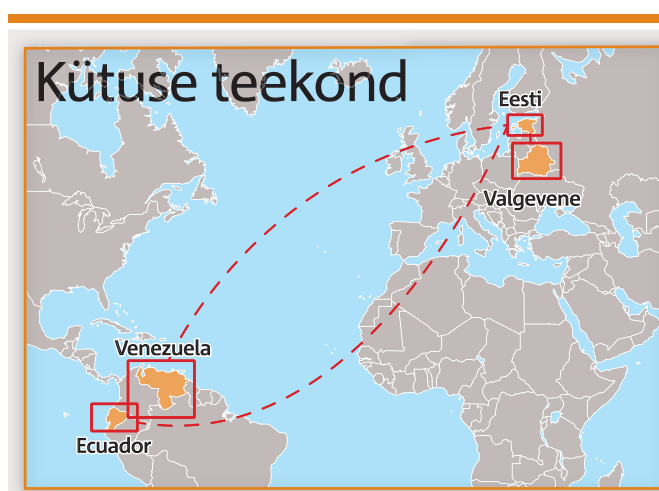
Alexela Terminali tegevjuhi Aarto Eipre sõnul ei ole nende ettevõtte veetavate kaupade omanik, vaid osutab klientidele transpordi- ja ladustamisteenust. „Kliendilepingud on tehtud analoogselt panga lepingutega ega võimalda meil kolmandatele osapooltele kaubanimetuste, -koguste ja sihtpunktide kohta informatsiooni väljastada,” ütles Eipre. „Kaubad liiguvad transiidiprotseduuril Läti-Eesti või Vene-Eesti piirilt vagunitega terminali, kus nad ajutiselt ladustatakse ja hiljem laeva-

Alatalu leiab, et kütuseveolool võib olla seos Venezuela presidendivalimistega.

le laaditakse. Samuti saabub osa kaupa laevadega terminali, kus siis pärast lossimist ja ladustamist nad uuesti laevale laaditakse.”

Eipre lisab, et Alexela Terminal ei ole sõlminud ühtegi kütuse saatmise ja saamise lepingut Ecuadori ega Venezuelaga. „Teie loetletud laevadele laaditud kütuse päritolu kohta me oma kliendilepingute konfidentsaalsusele tuginedes kommentaare ei anna,” jääb Eipre napolisõnaliselt. Seega ei saa Alexela kinnitada, miks ja mis kujul veeti kütust Paldiskist Ecuadori.”

Salapärasele loole heidab pisutki valgust välispoliitikaekspert Toomas Alatalu, kes



leiab, et lool võib olla seos oktoobris Venezuelas toimuvate presidendivalimistega. Alatalu arvab, et raskustesse sattunud Chávez vedas kütust kolmandatest riikidest, sest ainult sedasi õnnestus tal hoida oma liitlast Ecuadori enda leeris. Venezuelal on kokkulepe varustada Valgevenet naftaga ning on teada, et kaup on varemgi sinna jõudnud Eesti sadamate kaudu.

Kuid suur osa operatsioonist võib aset leida ainult paberil. „See, et Eesti nimi siin figureerib, on imestusväärne. Me ei ole ju mingi naftariik ja ilmselt keegi kasutab meie nime,” ütles Alatalu.

Statistikaameti andmete järgi veeti aga aastal 2009 Eestist Ecuadori

119 000 tonni kütust. Samal ajal ei toodud sel aastal kordagi Eesti sadamatesse Venezuelast kütust. See fakt ei pruugi siiski veel midagi tõendada. Energiaturu ekspert Raivo Vare ütles, et kaup võidi vormistada mõne teise adressaadiga. Vare sõnul on kütuse maailmas tavaline, et kütus läheb sadamast välja ja sellel on üks sihtsadam, mis võib muutuda. „Olen ise kohanud juhtumit, kus kütuseveolaev vahetas merel olles üheksa korda adressaati, rääkis ta.

Statistikaameti andmed näitavad aga, et tõeline äritsemine Venezuelaga algas 2010. aastal, kui sealt saabus 867 000 tonni ehk umbes kümme laeva-täit vedelkütust. ●

KÜTUSEVEOLAEVAD

Liinil Venezuela-Eesti-Ecuador

Risanger

● Naftatanker Norrast
● Ehitatud 2000, mahutavus 46 000 tonni

Torm Caroline

● Naftatanker Taanist
● Ehitatud 2002, mahutavus 46 000 tonni

Pacific Innovator

● Naftatanker Panamalt
● Ehitatud 2008, mahutavus 47 000 tonni

VENEZUELA-ECUADOR

Kahe riigi suur sõprus

2006. aastal sõlmisid Ecuadori väärske president Rafael Correa ja Venezuela juht Hugo Chávez lepingu, lubades tugevdada riikidevahelisi suhteid nii poliitikas, kultuuris kui ka majanduses. Riigid on naftapartnerid olnud juba 1940. aastatest.

Nii Ecuadoris kui Venezuelas on võimul vasakpoolne valitsus. 2008. aastal teravnesid mõlema riigi suhted nii Colombia kui ka USA-ga. Riike liitis ühine vastuseis USA juhtivale poliitikale.

TIGANIK HAKKAB MAAVÄGE JUHTIMA

Brigaadikindral Sirel andis maaväe juhtimise üle kolonel Tiganikule. Suurima väeliginä mängib maavägi esmase iseseisva kaitsevõime tagamises peaosas, ütles tsere-moonial peetud kõnes kaitseväe

juhataja brigaadikindral Riho Terras. „Indrek Sirel on seda vastutust auga kandnud ning ma olen kindel, et kolonel Artur Tiganik viib maaväe väljaõppe ja valmisoleku järgmisele tasemele.” **Delfi**

**PREMIA SÖLMIS SEB-GA LAENULEPINGU**

Toiduainetööstus Premia Foods sõlmis SEB-ga laenulepingu, millega saab vajaduse korral pangalt laenata kuni 16 miljonit eurot. Premia Foods on praegu võlgu Itaalia suurpanga Unic-

redit Eesti filiaalile, kuid SEB-ga sõlmitud lepingu kohaselt refinantseeritakse see laen järgmise kahe kuu jooksul. Ettevõtte Premia Foods arvelduslaenu suurus on 4,9 miljonit eurot. **ERR**



Patrullautodes ei saa enam kaardiga trahvi maksta

Liiga kallid
Praegu analüüsitakse, kas ja mismoodi võiksid kaardimaksed patrullautodesse siiski tulla.

Raimo Poom
raimo.poom@epl.ee

Kes pani tähele, siis aasta esimesel poolel sõitsid üle Eesti mõned politsei autod, mille tagaukse klaasile olid kleebitud Visa, Mastercardi jms logod, nagu paremate taksofirmade autodelgi.

Muidugi mõista ei sõidatanud politsei inimesi raha eest, tegemist oli hoopis jaanuarist käima läinud katsega, kus kümnesse patrullautosse paigutati kaardimakseterminaalid: prooviti, kas ja kuidas suhtuvad trahvi saanud inimesed võimalusse kohapeal ja viivituseeta määratud summa ära maksta.

Terminalid pandi patrullautodesse osalt just seetõttu, et politsei „kliendid” olid soovivi avaldanud. Teiseks põhjuseks oli aga politsei- ja piirivalveamet (PPA) tähelepanek,

Huvi kaardimaksете vastu ületas ka kõige optimistlikumad prognoosid.

et paljud inimesed unustasid pärast trahvikviitungi kättesaamist trahvi maksta. Trahvi tuli neile meelde alles siis, kui PPA saatis trahvi kohtutäiturile sundtäitmisele. Seepeale maksti raha kohe ära, kuid unustamise hinnaks on tihti väikesele trahvile lisandunud suur kohtutäituri tasu.

Lisaks eeldati, et trahvi kohapeal maksimise võimalus peaks sobima ka välismaalastele, kes säästaksid sedasi rahvusvahelise pangaülekan- de eest makstava tasu. Samuti on trahvide pärastine sissenõudmine välismaalastelt riigile üpris kallid tegevus.

Patrullautos kaardiga trahvi tasumise pooleaastane katseperiood lõppes äsja. PPA korrakaitsepolitsei osakonnas liiklusbüroo juhi Alo Kirsimäe sõnul ületasid tulemused kõik ootused. „Kasutusperioodi kokkuvõtte tulem oli, et

kaardimaksете kasuks otsustas 25,4 protsenti eestimaalastest ja 25 protsenti välismaalastest. Huvi ületas ka kõige optimistlikumad prognoosid.”

Selle asemel et inimeste elu mugavamaks muutnud kaardimaksuvõimalust kõigile politsei kohtuvälistele menetlejatele – ehk siis kas või kõikidele trahvitegemise õigust omavatele patrullidele – laiendada, on aga praeguseks kõik kaardimakseterminaalid patrullautodes kokku korjatud.

Kas riik saaks investeerida?

Põhjus on väga proosaline. Testimise ajaks andis SEB pank kümme kaardimakseterminaali politsei kasutusse tasuta. Samuti tasus politsei enda muude vahendite arvel kaardimaksете tasud, et inimestele selline trahvi maksimise viis kallimaks ei muutuks. Või nagu nentis Kirsimäe: „Trahvi tasumine terminali vahendusel on eestimaalastele atraktiivne ainult juhul, kui see tuleb menetlusalele isikule kätte nullhinnaga. Kui see muutub tasuliseks, siis on seda soodsam sooritada juba internetipangast.”

Kui PPA tahaks teha kaardimaksете enda juures üleüldiselt võimalikuks, lähaks vaja pisut üle 400 terminaali. Nende eest tuleks PPA-l juba maksta. Kui inimesed asuksid kõikjal seda võimalust sama usinalt kui katseautodes kasutama, suureneksid pankadele trahvisummadel laekuvad kaardimaksете tasud.

„Praegu tekivad kõik laekumised ilma selle täiendava riigieelarvelise kuluta. Siit tulebki põhiküsimus: kas riigil on vajadus ja rahaline võimalus investeerida täiendava mugavusteenuse pakkumise?” tõi Kirsimäe välja põhilise probleemi.

PPA esindaja ei nõustunud ütlemas, mis võiks olla kaardimaksете võimaluse tagamise kulu riigieelarvele. Eesti Päevalehe andmetel võiks see ulatuda sadadesse tuhandettes eurodesse.

Kirsimäe sõnul tegeletakse praegu siiski katseperioodi tulemuste süvitsi uurimisega, et saada aru, kas kaardimaksете võimaldamine võiks politsei jaoks kaasa tuua muude kulude kokkuhoiu. ●



-1- Naftatanker Tom Caroline (Taani) viis 2009. aastal kütust Paldiskist Ecuadori. **-2-** Venezuela president Hugo Chávez **-3-** Tanker Risanger (Norra) **-4-** Pacific Innovator (Panama) oli enne kütusevedu Eestist Ecuadori vaid aasta merel olnud.

Fotod: MarineTraffic.com; Reuters/Scanpix

SUURBRITANNIAST EI SAA SUURT ŠVEITSI

„See oleks Suurbritanniale halb. Meie rahvuslike huve silmas pidades leian ma, et me ei ole riik, mis tõmbuks enesesse või taganeks maailmapoliitikast. [–] Kui meie visioon oleks see, et

tõmbume tagasi ja saame suureka Šveitsiks, siis oleks see meie rahvuslike huvide täielik eitamine,” ütles EL-ist lahkumise võimaluse kohta Briti peaminister David Cameron. **Daily Telegraph**



ÄRKAMISAEGSEST KÕRGHARIDUSEST

Kui neil inimestel, kes juhtisid rahvuslikku ärkamist, poleks näiteks isa, onu või suguselts raha kokku pannud, nii et nad said Tartusse ülikooli tulla, kes siis Eesti asja ajanuks? Ja väga paljudel jäi rahapuudusel siiski ülikooli tulemata. Kui palju võimsam oleks võinud olla see kultuurikiht, kes rahvuslikku ärkamist dirigeeris?
TÜ REKTOR **VOLLI KALM** (MAALEHT)

LÄHIS-IDAS on käimas tõeline uute sündmuste tulevärk. Peamist tasub silmade ees hoida, lootes, et mõni neist viib ka tulemuseni.

Lähis-Ida: kas nüüd hakkab midagi lahenema?

Analüüs

Toomas Alatalu
vaatleja



Tänasele kavandatud ÜRO julgeolekunõukogu istungil üritatakse juba viiendat korda võtta vastu resolutsiooni, mis parandaks olukorda Süürias. Võimalusi on kaks: Moskva koostatud, kus pakutakse Kofi Annani vahendusmissiooni jätkamist, või lääneriikide oma, mis lubaks Süüria asjadesse väljastpoolt sekkuda. Nagu varemgi, toimus ka sel korral vahetult enne resolutsiooni vastuvõttu Süürias veresaun, mille mõju kasutades üritatakse Moskvat ja sedapuhku kõige kõrgemal tasemel ka Pekingit meelt muutma panna. Teisisõnu, loodetakse, et nad on nõus vetoõiguse kasutamisest loobuma.

Kui see korduv seis midagi tõestab, on selleks suure poliitika umbejooksmine, õnn see-igi, et vaid ühes kohas – Süürias –, ehkki kõik välisjõud mõtleavad kaheti: pärast Süüriat Iraan. Lahendamist/lahenemist takistavad lääneriiki-

de senine kõrbemine Lähis-Idas ja kodused probleemid (võla- ja muud kriisid). Sealjuures USA-d ka ees seisvad presidendivalimised, mis ei luba võimalolijal vigu teha. Seda enam, et Lähis-Idas tähendab iga samm tohutut riski ja kindlam on olla toetajate leeris kui ise areenile asuda.

Alustuseks meenutan, et Sarkozy esimene kava oli Tuneesia revolutsiooni lämmatamine oma langevarjuriitega. Mubarak telefon oli

Lähis-Idas tähendab iga samm riski ja kindlam on olla toetajate leeris kui ise areenil.

Jääb üle oodata, kumma Süüria osapoole ramm raugab või vaim mõtlema hakkab.

nii läänest kui ka idast tulnud kõnedest tuline, kusjuures kõik õpetasid, kuidas võimule jääda ja poleks Egiptuse armee ise sekkunud, oleks...

Kõlab karmilt, ent vaatamata pikale peremehetsemi-

sele ja poolperemehetsemi-sele Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas tuleb tunnistada, et nii Euroopa kui ka Euraasia ja USA esindajaid tabab seal praegugi üks üllatus teise järel. Neist värskem on liberaalideks kuulutatud seltskonna võit kahe nädala tagustel Liibüa parlamendivalimistel ja seda muslimivendade ees. Liibüas kehtis 60 aastat autoritaarne režiim, millele järgnes totalitaarne. Kuigi valimised toimusid eriolukorra tingimustes (enamikul meestest niigi relvad käes või kodus), näib, et ollakse liberaalide võiduga leppinud.

Seevastu Tuneesias ja Egiptuses, kus võimuparteisid haris aastaid Sotsialistlik Internatsionaal, kus mitmed väikeparteid, haridussüsteem ja linnaelu tervikuna olid selgelt mõjustatud lääne tsivilisatsiooni demokraatiast ja ideoloogiatest, võitsid valimised ülekaalukalt kõigele mainitule vastu olevad muslimivennad.

See on tulemus, mida Tuneesia ja Egiptuse ilmalikud ning Euroopa ja USA

KRONOLOOGIA

Araabia kevade riigid juulis 2012

TUNEESIA

Rahvaarv **10,73 mln**
Ekspresident
Zine el-Abidine Ben Ali
Võimul **1987–2011**

Pärast revolutsiooni võimul: mõõdukad islamistid



SÜÜRIA

Rahvaarv **22,53 mln**
President
Bashar al-Assad
Võimul **alates 2000**

Pärast revolutsiooni võimul: käib kodusõda



LIIBÜA

Rahvaarv **6,73 mln**
Kolonel
Muammar al-Gaddafi
Võimul **1969–2011**

Pärast revolutsiooni võimul: islamimeelsed ilmalikud jõud



EGIPTUS

Rahvaarv **83,68 mln**
President
Mohamed Hosni Mubarak
Võimul **1981–2011**

Pärast revolutsiooni võimul: islamistid



Allikas: Reuters, CIA World Factbook; graafika: Maret Müür

9.–11. juulil külastas Pariisis peetud „Süüria sõprade“ (üle 100 riigi) 3. kohtumisel osalenud ÜRO peasekretäri ja Araabia Liiga eriesindaja Kofi Annan uuesti Damaskust ja esimest korda Teherani. Annan ja Süüria president Assad leidsid uue „lähenemise“ kodusõja lõpetamiseks.

9. ja 11. juulil käisid Süüria läänemeelse opositsiooni kahe rühmituse juhid Moskvast ja pidasid läbirääkimisi välisminister Lavroviga.

10. juulil asusid Barentsi, Balti ja Musta mere sadamatest teele kolm Vene sõjalaevade gruppi suunaga Ida-Vahemeri ja randumiseks Süüria sadamas Tartus. Analoogiline retk toimus detsembris 2011.

10. juulil tuli president Mohammed Morsi algatusel korraks kokku Egiptuse parlament, mille valimise ja ka kokkukutsuse oli tühistanud konstitutsioonikohus. Parlamendi laialiminekü järel teatas Morsi allumisest kohtu otsusele – mida oli toetanud Egiptuse relvajõudude kõrgem nõukogu – ja külastas 12. juulil Saudi Araabia kuningakoda.

13.–14. juulil oli Kairos USA riigisekretär Hillary Clinton, kes kohtus presidendi ja ministrite, kopti kiriku ja opositsiooni esindajatega ning teisel päeval ka armee juhtkonnaga. Clinton

tänas armeed alanud demokraatiale ülemineku tagamise eest ja kutsus kõiki tsiviiljõude koostööle. Clinton täpsustas nii Morsi kui ka välimarssal Tantawiga USA 1,25 miljardi dollarise toetuse kasutamist.

15.–16. juulil viibis riigisekretär Clinton Jeruusalemmas (oli seal viimati septembris 2010), kus kohtus Iisraeli juhtide ja Palestiina valitsusjuhi Fayyadiga. Clinton kohtus Palestiina juhi Abbasiga 7. juulil Pariisis.

15. juulil tegi Iraan ametliku ettepaneku Süüria vaenupoolte esindajate kohtumiseks Teheranis.

16. juulil õhtul alustas Süüria Vaba Armee operatsiooni „Damaskuse vulkaan“ ehk sissisõda pealinnas, andmaks otsustavat hoopi režiimi kukutamiseks.

17. juulil pidas Kofi Annan kõnelusi Moskvast Lavrovi ja Putiniga, ÜRO peasekretär Ban Kimoon aga Pekingis Hu Jintao ja teiste Hiina juhtidega.

17. juulil õhtul lagunes mais moodustatud Iisraeli rahvuslik ühtsusevalitsus.

18. juulil hukkus pommirünnakus Süüria jõuorganite ladvik. Obama helistas Putinile, tõdeti USA-Venemaa erimeelsuste püsivast Süüria lahendamise asjus.

poole vaatavad jõud rängalt üle elasid. Tõenäoliselt pole midagi – hääle kokkulugemine näitas, et nad on vähemuses, kuigi nii kohapeal kui ka Brüsselis ja Washingtonis arvati aasta(kümneid?), et nad on juba enamuses.

Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida poliitiline stabiilsus oli vääratus, ent millegipärast ei tahtud lääne pealinnades näha, et neis Euroopa Liidu naabruspoliitika ja selle rahaga hõlmatud riikides 30 ja isegi 40 aastat võimul püsinud vältisid suurt reformide tegemist. Ühel hetkel maksis see aga end valusalt kätte ja veel kuidas: ei osatud ette näha, kuidas ühes riigis puhkenud sädemest võib vallanduda võimas regionaalne revolutsiooniline mõll.

Süüria pole Liibüa

Kolmas ja kõigi praeguste probleemide võti on Süüria ümber tekkinud patiseis. Kõik algas kergekäelisest lootusest, et Süürias suudetaks Liibüa revolutsiooni edu korrata, ehkki esimene avalik vastuhakk ilmutas selgelt, et rahva enamus ei ole võimuvahtuseks valmis. Pealegi oli tegu teistmoodi kujunenud ja teistsuguses geopoliitilises situatsioonis asuva riigiga, kus toimusid ka hoopis teistsugused välisestegurid.

On raske mõista, miks ja kuidas loodeti Liibüa ekstravagantse diktaatori suhtes saavutatud lääne ja ida suurriikide konsensus kasutada Süüria režiimi puhul. Viimaseks osatuleks näitab ülestõusnutele vastupanu osutamise aeg (alates märtsis 2011) ning rahvahääletuse ja parlamendivalimiste korraldamine (veebruaris ja mais 2012).

Pealegi on kõigil osapooltel silmade ees Liibüa, kus Gaddafi kaotus tähendas kogu tema klanni kaotust ja tõi kaasa anarhia, kus võitjad on priid kodusõja käigus toimemepandu eest vastutamisest (EL üritab seda uue võimu vastuvõetud otsust tühistada). Ka Süüria opositsioon üritab vaid sõjalist võitu ning selleks aidatakse neid väljastpoolt: juuni lõpus kuulutas Assad, et sõjas on vaid üks võimalus – võita, ja vaevalt ka Kreml kolme sõjalaevade gruppi Süüriasse saates kaotama läks.

Jääb üle oodata, kumma Süüria osapoole ramm esimesena raugab või vaim kriitiliselt mõtlema hakkab. ● Samal teemal: Omar Ashour „Paradoksaalselt löödud islamistid“ EPL 19.07

HILLAR METSA METSIK MAAILM



EL PEAB OLEMA VALMIS NUPULE VAJUTAMA

„Euroopa Liit peab suutma liikmesriikides toimuvat demokraatia õõnestamist ära hoida. Rumeenia ja Bulgaaria on erijuhtumid, ent viimaste aastate sündmused Ungaris näi-

tavad selgelt, et EL pole oma tegevuses tugev. Pealegi, EL-i käsutuses on ka nn tuumapomm (Lissaboni lepingu 7. artikkel), mille võib tööle panna iga maa puhul, kus demo-

kraatia on sisuliselt ohus. Sellistel juhtudel on võimalik riigi enda hääletusõigust tühistada. EL peab olema valmis seda nuppu vajutama. **Rootsi päevaleht Dagens Nyheter**



PUHKAMISEST

Idiootne on mitte puhata. Idiootne on see, kui sa edetabeldad iganädalase massiivtuse, osaled seal iga hinna eest, isegi siis, kui sajab jubedat paduvihma ja iga-suguse liikumise asemel võiks toas raamatut lugeda.

JUKU-KALLE RAID, MAREK REINAAS (KESKUS)

KUI PALJU sündimus tegelikult sõltub lastetoetustest?

Sündimus pole ainult rahas kinni

Foto: Reuters



Villu Zirnask
arvamustoimetaja

Kui räägitakse sündimuse tõstmisest, jõuab jutt üldjuhul kiiresti raha ja riiklike toetusteni. Peamiselt lapse „hind“ on see, millega tänapäeval püütakse sündimust mõjutada. Euroopas püüavad riigid laste kasvatamist odavamaks teha, aga näiteks Hiinas actava ühe lapse poliitika eesmärk on olnud vastupidine.

Kui statistikat vaadata, siis Hiina saavutas selgelt oma eesmärgi – sündimus langes pärast 1970. aastate lõppu järsult. Eks sealne ühiskonnakord võimaldab ka drastiliseid survevahendeid kasutada,

kui demokraatias oleks võimalik. Euroopa saavutused sündimuse tõstmisel seevastu on olnud tagasihoidlikud. See paneb küsima: kas sündimuse ja lastetoetuste vahel ikka on nii suur seos, kui me tahame arvata? Võib-olla on raha lihtsalt mugav ettekääne, millega teise või kolmanda lapse saamisest loobumist endale ja teistele põhjendada?

Iisraeli kogemus

Üks huvitav uuring, mille hiljuti avaldasid Heebrea ülikooli teadlased Avraham Ebenshtein, Moshe Hazan, Avi Simhon, toetab seisukohta, et raha pole laste saamise küsimuses esmane. Nimelt toimus Iisraelis alates aastast 1996 kibutsite – kollektiivmajandite – elukorralduse erastamine. Kui varem kandis laste kasvatamise kulusid kibuts kollektiivselt ning



lapse saamine ei toonud lapsevanematele peaaegu mingeid täiendavaid kulusid, siis erastamise järel tuli kibutsi liikmetel hakata kõigi kasutatavate teenuste – sealhulgas laste toidu, rõivaste, päevahoiu jne – eest individuaalselt maksma.

Uuring näitas, et erastatud kibutsites langes sündimuse määr kuus protsenti, mille kohta uuringu tegijad ütlevad, et „arvestades massiivset lastega seotud kulude kasvu lapsevanemale, peame seda tõendiks, et sünnitamisotsuses on finantsteguritel keskmise naise puhul suhteliselt tagasihoidlik roll“. Mitterahalised tegurid – nagu eelistused laste arvu ja sünnitamise aja osas – on sündimuse ennustamisel tähtsamad, kui lapsega kaasnevad rahalised kulud, arvavad nad.

Tõsi, leidub ka teadusuuringuid, mis Quebeci, Prantsuse ja Iisraeli sündimuspoliitika muutuste mõjusid analüüsid on jõudnud teistsugusele järeldusele – et rahalised toetused tõstavad sündimust. Ilmselt pole vanemahüvitis Eestis riiklikust seisukohast võttes päris kasutu, küll aga on enesepettus rääkida, et sündimus on ainult raha taga kinni. ●

KIRI

Põllumajandustoetused on Euroopa solidaarsuse proovikivi

●● Juunis koguti kolmes Balti riigis toetusallkirju Balti riikide valitsusväliste põllumajandusorganisatsioonide ühispetitsioonile, milles nõuti põllumajandustootjatele võrdsed konkurentsitingimusi. Eestis kogunes allkirju 25 000, samasse suurusjärku jäi toetust väljendanute arv ka kahes naaberriigis. Andsin oma allkirja minagi. Kuid kripeldama jäi, kas sellest ikka piisab.

Ühine põllumajanduspoliitika on olnud üle 40 aasta Euroopa Liidu olulisim ühine poliitikavaldkond. Mullu kulus selle meetmete 57 miljardit eurot. Liidu aastaeelarvest moodustasid põllumajandustoetused 30 ja maaelu toetused 11 protsenti. Viimastel aastatel on põllumajanduse osakaal siiski vähenenud: 1985. aastal kulus põllumajandusele tervelt 70 protsenti liidu eelarvest.

Euroopa Parlamendi värske otsus lubab 2004. aastal liitunud liikmesriikidel küll maksta riigieelarvest 2013. aastal põllumajanduse otsetoetustele lisa.

See, mille arvelt täiendava toetamise raha iga riigi eelarvesse tulema peaks, europarlamentiga aga loomulikult ei huvita.

Suurte saajate toetused

Kindlasti oleks üks võimalus edasiseks kiiremaks ühtlustumiseks praeguste suurtele toetusajajatele makstavate summade vähendamine. Niisugune suhtumine annaks pealegi Euroopa Liidule tublisti kokkuvõtte majanduslikult keerulikal ajal. Võib aga ette kujutada, et üksnes selliste ettepanekute arutamise kaaskesksid protestiaktatsioonid, mille käigus Lõuna-Euroopa kiirteedele valatakse piima ja lastaks lahti sigu.

2012. aasta suvel näib, et EL-i peamine energia klub finantskriis pankade päästmisele ning alustalad, millel Euroopa ühtsus püsib – ühisturg, konkurents ja võrdsed võimalused kõigile –, on tagaplaanile jäänud. Ometi võiks just põllumajanduse toetamise põhimõtted olla ühtsuse üks proovikivi. ●

Terje Trei, riigikogu maaelukomisjoni liige

MÄNGULA

telefon 517 4741
info@manguvaljakud.ee
www.manguvaljakud.ee

Mänguväljakud ■ Mängumajad ■ Kiiged ■ Liivakastid





Tallinna teede kapten Taavi Aas tunnistas, et liiklusmuudatused tulid ootamatult.

Foto: Siim Lövi

Taavi Aas: teavitustöö jäi tõepoolest kehvaks

Intervjuu

Dannar Leitmaa
reporter



Linnaisa nentis, et esimeste kesklinna liikluskorralduse muudatuste teavitamisega jääd seekord hätta.

Abilinnapea Taavi Aas, kelle haldusalasse jäävad linna liikluskorraldus ja ühistranspordi korraldamine, tunnistas, et tasuta ühistranspordile ülemineku on Tallinna liikluskorralduse muudatuste algataja. Sügisest peavad seetõttu kõik autojuhid tõdemata, et kesklinna autoga meelerahu huvides tikkuda ei maksa.

●●Iga päev tuleb teateid Tallinnas üle öö tehtud liikluskorralduse muudatuste kohta. Kui kaua selliseid üllatusi liiklejatele varuks on?

Neid on ikka veel tulemas ja liiklusmuudatuste märkimine jätkub.

●●Põhiline üllatus oli ikkagi nende tööde algus, sest esimestest töödest ei teavitatud ju kedagi. Talvo Rüütelmaa transpordiametist ütles lausa, et muudatustest ei peagi teada saada ajalehest, vaid liikluses endas. Miks see nii läks? Ega tegelikult Rüütelmaa päris nii ei öelnud, aga peab tunnistama, et see esimene mahamärkimine toimus Narva maanteel ja seal teavitamine jäi kehvaks.

Seal oli põhjuseks see, et meie koostööpartner AS Signaal kasutas ära esimest head

ilma ja hakkas kohe pihta, sest need tööd sõltuvad siiski otseselt ilmast. Aga me oleme seda viga püüdnud parandada ja järgmiste tööde puhul üritanud varakult teada anda, et hakatakse midagi maha märkima.

●●Kui pikk liikluskorralduse muudatuste ettevalmistamise periood oli?

Neid muudatusi on mõeldud väga pikka aega ja need ühistranspordirajad on olnud pikka aega märgitud, kuid nad pole olnud pikka aega ühendatud. Meie eesmärk ongi nad ühendada, et nad annaksid teravikliku eelise ühistranspordile.

Meil on see plaanitud, kuid ühel või teisel põhjusel tege-

mis hiljem lubab linna läbival transiidil kasutada sellist teed, mis ei tuleks läbi kesklinna.

Praegu tekitab täiendavaid raskusi ka Gonsiori tänava remont, mis valmib plaanide järgi 15. augustil ja sügise alguseks on võimalik seda kasutada linna sissesõiduks. Linnast väljaminekul Gonsiorit peagi kasutada ei saa, sest ka sinna tuleb ühistranspordirada, ja linnast välja saab Kunderi tänavat pidi.

●●Millised muudatused ootavad ühistransporti ees, kui kõigi eelduste kohaselt peaksid inimesed seda eelistama hakkama?

1. septembrist on meil niimoodi, et ekspressbussid on tava-bussidega samas hinnas. Öismäe ja Mustamäe liinidel eeldame, et kasvab nende kasutamine ja me oleme valmis panema liigendbussid nende liinide-

Teavitamine oli kehv – kasutati ära esimene hea ilm, et töödega kohe pihta hakata.

mata jäänud. Kui tuli otsus minna üle tasuta ühistranspordile, on kõik need sammud seeläbi käidud selleks, et anda muudatustega siiski ühistranspordile eelis. Nii ühistranspordi prioriteedisüsteemid ehk valgusfoorilahendused kui ka ühistranspordirajad on kõik ettevalmistuseks.

●●Kui rääkida liikluskorralduslikult muudatuste eesmärkidest, siis võtame näiteks sellesama esimese muudatuse ehk Narva maantele ühistranspordiraja joonimise. Mis on selle mõte peale ühistranspordi eelistamise? Juhtida liiklusvoogu Viru ringist eemale, aga kuhu?

Esimene asi on ikka ühistranspordi eelistada kesklinna läbimisel. Kõik, kes tahavad kesklinna läbida transiidina, peaksid kasutama mõnda teist teed – Liivalaia tänavat või mõnda muud.

Sel talvel võib see kõik põhjustada tõsisemaid probleeme, kuid üks selle põhjuseid on ka Ülemiste ristmiku ehitus,

le. See võimaldab näiteks Öismäe poolelt tulla võimalikult kiirelt ja selleks oleme praegu valmis.

●●Eelses Eesti Päevalehes oli intervjuu TTÜ logistikainstituudi doktorandi Marek Rannalaga, kelle arvates muutub sügisel liiklus pealinnas karmiks või süisa katastroofiliseks. Kas võib siis oodata, et esimestel koolipäevadel on kesklinn umbes?

Seepärast neid muutusi tehaksegi suvel, kui liikluskorrumus on väiksem, et anda juhtidele aega harjuda. Kõik, kes enne 1. septembrit liiguvad linnas, saavad kohaneda ühistranspordiradadega ja liiklus-trajektooride muutusega. Ma usun, et 1. septembril pole palju juhte, kes esimest korda üritavad läbi kesklinna tulla.

Samas võib olla kindel, et sügisel pärast ühistranspordiradade mahamärkimist on tavaliselt vähem radu jäänud ja kesklinna läbival tavaliselt on raskem ja tuleb leida alternatiive. ●

Kristen Michal ja Kalev Lillo lähevad prokuratuuri ülekuulamisele juuli lõpus

Partei rahastamine

Michal ja Lillo kuulatakse üle kaks kuud pärast riigiprokuratuuri

kriminaaluurimise algust.

Urmo Soonvald
Dannar Leitmaa
uudised@epl.ee

Reformierakonna endine peasekretär justiitsminister Kristen Michal ja erakonna liige Kalev Lillo on Silver Meikari väidetest alguse saanud kriminaaluurimise tõttu kutsutud riigiprokuratuuri 30. juuliks selgitusi andma.

Meikar käis riigiprokuratuuris ütlusi andmas vahetult pärast oma sõnavõttu ja uurimise käigus otsis prokuratuur läbi ka Reformierakonna kontori.

Nüüd ongi Lillo ja Michal pärast kahekuulist uurimist kutsutud juhtunu kohta selgitusi andma. Kriminaalmenetlus käib paragrahvi järgi, mis puudutab erakonna rahastamisele seatud piirangute rikumist ja mille eest saab karistada rahaträhviga.

Michal tunneb enda sõnul head meelt, et saab lõpuks ütlusi anda, kuna teab, et ta on süütu. „Olen seda võima-

lust juba kaks kuud oodanud, mille jooksul pole mulle kehtinud süütuse presumpatsioon, ja selle osas pole midagi muutunud peale võimaluse lõpuks täpselt kuulda, mis on kahtlused, ning võimaluse, et keegi ka minu arvamusest huvitub,” ütles Michal Eesti Päevalehele. „Eeluurimise osas tunnen juba kaks kuud meediakäsitlust, mis on väga tugevalt teist poolt eelistav ja juba ette süüdimõistev,” lisas ta.

Kristen Michal
justiitsminister

Olen kaks kuud tundnud meediakäsitlust, mis on juba ette süüdimõistev.

Michal usub, et tema vastu esitatud süüdistused on ümberlükatavad, kui menetluse erapooletus on tagatud. „Tahan tänada ka neid paljusid inimesi, kes on mulle toetust avaldanud ja raskel ajal käe õlale pannud – uskuge mind, sel on suur tähendus ja ma hindan seda,” sõnas minister.

Meediakäsitluse kohta avaldas pahameelt ka Lillo, kelle arvates on see olnud kallutatud. „Juba esimestel päevadel nägid kõik juhtiva riigiprokuratori intervjuud, mille ajakirjan-

dus serveris väga ühepoolses kastmes,” ütles Lillo Eesti Päevalehele. „Ma ei taha kedagi süüdistada, tean, kui vastik seda lugeda on, kuid antud asja tugev erapoolikus kriibib väga valusalt hinge ja soovin selle välja öelda,” lisas poliitik.

Valesüüdistus kummutada

Lillo loodab, et reformierakondlaste väidetud erapoolikus oli näiline ja ajakirjanduses loodud kuvand, mille

pole tegelikult uurimise juhtimisega pistmist. „Loodan, et mul õnnestub kummutada valesüüdistused võimalikult ruttu, sest poliitikategemine kriminaalasjadega

on minu jaoks uus ja mis seal salata, äärmiselt ebameeldiv kogemus,” sõnas ta.

Rahvasuus Silvergate'iks ristitud juhtum sai alguse, kui Silver Meikar väitis mais, et annetas Reformierakonnale enda nimel teadmata päritoluga raha, mille ta oli saanud Kalev Kallo käest, ja et ettepaneku annetused enda nimele vormistada tegi talle Michal.

Hiljem rääkis Meikar Eesti Päevalehe intervjuus, et teda on rahastanud mitu tuntud ettevõtjat, näiteks Rein Kilik. ●

SEOSES ETTEVÕTTE KASVUGA
ON MEIE RIDADESSE OODATUD

reklaamidirektor

KELLE PEAMISTEKS TÖÖLESANNETEK ON:

- Eesti meediamaastiku suurima reklaamiosakonna juhtimine
- tootearendus ja hinnakujundus
- uudsete lahenduste väljatöötamine
- digitaalsete reklaamide mahu kasvatamine
- koostöö meediagentuuridega ja ettevõtte teiste osakondadega
- turu analüüs

MEIE TULEVASEL REKLAAMIDIREKTORIL ON:

- kõrgharidus (soovitatavalt majanduse või turunduse alal)
- eelnev (ettevõtte, osakonna, inimeste) juhtimiskogemus
- müügikogemus
- hea analüüsivõime, oskus näha tervikut
- kiire õppimisvõime, out-of-box mõtlemisstiil
- tulemustele orienteeritud töösuhtumine

KASUKS TULEB:

- varasem reklaamisektori kogemus
- digitaalse maailma tundmine

MEIE POOLT:

- motiveeriv tasupakk
- positiivne ja loov töökeskkond
- sõbralik ja abivalmis meeskond
- eneseteostus- ja arenguvõimalus Eesti suurimas meediakontsernis

KANDIDEERIMISEKS palume saata CV koos motivatsioonikirjaga hiljemalt 12. augustiks e-postiaadressile ave.lindberg@lehed.ee.

Lisainfo: Ave Lindberg, personalijuht, tel 510 2772

AS Eesti Ajalehed põhitegevusala on kahe Eesti suurima nädalalehe – Eesti Ekspressi ja Maalehe – ning kvaliteetpäevalehe Eesti Päevaleht väljaandmine. Lisaks paberlehtedele haldab AS Eesti Ajalehed veebiväljaandeid epl.ee, ekspress.ee, maaleht.ee ja aialeht.ee, annab välja ajakirju Maakodu ja Maamajandus ning tegeleb kliendilehede ja raamatute kirjastamisega ning digitaalsete lehtede väljaandmisega. Ettevõtte kuulub börsil noteeritud meediakontserni AS Ekspress Grupp. AS-is Eesti Ajalehed töötab 300 inimest.

Eesti Ajalehed

Täna Delfis:
millise
kokkuleppe
saavutasid
taastuvenegia-
tootjad riigiga?

Väina mõis Harjumaal
Foto: Sven Arbet

Unustatud mõisad peidavad endas avastamisrõõmu

Reportaaž

Signe Ivask
reporter

Projekti „Unustatud mõisad” raames avavad uhked mõisad üle Eestimaa kõigile huvilistele oma ukсед.

„Väina mõis” – tervitab mind valge kiri pruunil teeviidal. Veel paarsada meetrit edasi ja minu ees laiub suursugune mõisahooned, mis üheksal kuul aastast on koolimajaks 70 noorele ja 30 rüblilikule. Suvekuudel tehakse siin aga ekskursionsioone. Projekti „Unustatud mõisad” raames olen ka mina oma tee siia leidnud. Uudistajaid Väina mõisasse jagub, kinnitab mõisapersonal.

Liigume oma grupiga edasi mõisa luitunud puitkustesse. Giid alustab mõisahooned tutvustamist, rahvas kuulab, aga nende silmad rändavad tähelepanelikult joonistusi täis seintelt põrandale, põrandalt laele, laelt aknaraamidele.

Kõik siin majas on omanäoline ja eriline, samas on interjööri üpriski väsinud ilmega. „Me ei tohi siin ju väga midagi remontida,” selgitab mõisakooli majandusjuht Katrin Noodapera. „Muinsuskaitse,” võtab mõisa giid Katrin Järvelepp põhjuse kokku.

Maa-alune punker

Ühes mõisa ruumidest torkab silma väike allakorrusele viiv trepp, mida ümbritseb kaitsemüür. Otsekui astuks kuskile maa-alusesse punkrisse, jookseb trepist alla minnes esimese asjana peast läbi.

Astmed on järsud ja omapärased – pruuni värviga kaetud puit vetrub kinga all ja leevendab hetkeks tekkinud klaustrofoobiat. Selja taga sosistab Noodapera, et meie teekonna eesmärgiks on jõudmine Eesti 2011. aasta parimasse koolisöökklasse.

„Kohe oleme mõisahärra pesuruumis,” ütleb giid järgmisel hetkel salapäraselt. Jõuame

ruumi, mis ei sarnane sugugi sööklaga – pole laudu ega toole, on hoopis üks väike plaatidega kaetud tühi ruum. „See on mõisahärra spaa,” tutvustab giid ning demonstreerib seina äärde laotud nurgelist vanni.

Aga kus siis söökla on? Küsimusele vastust saamata liigume edasi. Järgmine ruum toob kõigile kerge muige suule – madala laega ruumis on näha üheksat korrapäraselt

Igal mõisahoonel on väikesed kiiksud, mida lihtsalt peab oma silmaga nägema.

asetsevat lauda. „Meil käivad õpilased söömas kahes vahetuses,” jutustab Noodapera. Eks siia mahubki külge külje kõrval istuma pigem 35 kui 70 last, mõtlen endamisi.

Mõisatuur lõpeb vanas poiste käsitöö klassis ehk ruumis, mida enam ei kasutata. „Siin läheb talvel liiga külmaks,” selgitab Järvelepp.

Renoveerimata ümara disainiga ruum tekitab aukartust. Meie kohal laiub laemaal, mis pika piidlemise peale ajab meeled hulluks. „Kujutate ette – viiekümndatel ehitati siia puidust lagi! Kes küll peidaks midagi nii ilusat?” küsib Järvelepp pigem iseendalt kui kõrvalseisjatel.

Paar mõisauudistajat on just samme uksest välja seadmas, kuid enne peatatakse veel korraks, et giidiga tõrts juttu puhuda. „Oleme juba kolm aastat olnud suured fännid,” räägib üks uudistajatest Mare Mikkor elevusega. Tema meelest on igal mõisahoonel väikesed kiiksud, mida lihtsalt peab oma silmaga nägema. Nii ka Väina mõisal.

Mikkor seab end aga teele, sest külastada on veel vaja teisi uhkeid hooned, mis projekti „Unustatud mõisad” nimekirja kuuluvad. Tore, et selliseid ettevõtlikke ajaloo huvilisi leidub, mõtlen rõõmsalt.

Projektis osalevad mõisad on aga pisut ebavõrdses olukorras, sest kui Väinasse viib

Tallinnast korralik maantee, siis kaugematesse kohtadesse ei pruugi külastajad jõuda. Näiteks Jõgevamaal asuvat Luua mõisa nii paljud huvilised üles ei leia.

Jalutuskäik minevikku

Luu mõisa programmitjuhi Aile Sessmanni sõnul on oluline erinevaid Eesti mõisaid külastada. „Et me teaksime, kust me tuleme ning mis on enne olnud ja mis on muutunud,” selgitab ta.

Üheks tõmbenumbriks on tema meelest hooned omapärane arhitektuur, lisaks mõisapargid, mis viivad iga seal jalutaja mitmeid aastasadu ajas tagasi.

Meie ekskursioon Väina mõisas saab aga läbi. Jätan toredate giididega huvasti ja astun samast luitunud puitkustest taas välja, rohelisse mõisaparki.

Retk sajanditetagusesse aega on olnud täis avastamisrõõmu ning tagasiteel pealinna hakkangi tegema juba uusi plaane, milliseid mõisaid järgmisena külastada. ●



Katrin Noodapera (vasakul) ja Katrin Järvelepp naeravad, et Väina mõisakooli õpilasi ekskursioonile senini tulnud pole.

Foto: Sven Arbet

Vaata videot digilehest
●●● ajaleht.ep.ee



Nutitelefoni omanikud, vaadake videot

PROJEKT

Võimalus näha 29 Eestimaa mõisa

„Unustatud mõisad” on 2004. aastal alguse saanud projekt, millega liitunud mõisad avavad kokkulepitud kuupäevadel oma ukсед. Tänavu on külalistele avatud 29 mõisa, kus igal täistunnil on võimalik neid mööda koridore avastada ning kuulata giidide juttu. Kui kõht läheb tühjaks, saab mõisate kohvikutes end kookide ja jookidega kosutada. Nii mõnegi mõisa programmis on erinevaid kontserte ja põnevaid töötubasid.

Projekti eestvedaja Tõnu Kiviloo sõnul on ta siiamani mõisate külastatavusega väga rahul. „Kui külastajaid jääb vahemikku 70–200, siis on mõis eriti tublide nimekirjas,” ütles ta. Teisalt tunneb ta vähem populaarsetele kohtadele kaasa, sest personal võib end tunda kõrvalejäetuna. Viimased külastuspäevad projektis „Unustatud mõisad” on sel aastal 3. ja 4. august. Mõisad on avatud kella 10.00–18.40.

Olustvere mõis Viljandimaal
Foto: unustatudmoisad.eePuurmani mõis Jõgevamaal
Foto: unustatudmoisad.eeLuua mõis Jõgevamaal
Foto: unustatudmoisad.ee

Eesti Haigekassa kuulutab täiendava lepingu-partnerite valiku Rakvere linnas laste ortodontia tervishoiuteenuste osutamiseks.

Sõlmitava lepingu perioodiks on 20.08.2012 – 31.03.2015. a, Eesti Haigekassa juhatus teeb otsuse täiendava valiku kinnitamise kohta hiljemalt 15. augustil 2012. a.

Kõik taotlused palume esitada hiljemalt 3. augustiks 2012. a Eesti Haigekassa piirkondliku osakonna aadressil:

Viru osakond
Nooruse 5, 41597 Jõhvi

Taotluse soovituslik vorm, taotluse esitamise nõuded ja informatsioon teenuse vajaduse kohta on kättesaadav Eesti Haigekassa veebilehel <http://www.haigekassa.ee/>

Eesti Haigekassa
Lembitu 10, Tallinn 10114
e-post: info@haigekassa.ee
www.haigekassa.ee



Fakto Auto

TALLINNA RAHVASÖIT 29. juuli 2012



- Meelt lahutavad **Getter Jaani** ja **Merlyn Uusküla**
- Igale osalejale tasuta **Eckerö Line** laevapilet
- Start **Vabaduse väljakult**
- Rajal arvukalt **ergutuspunkte**

Võistluskeskus Vabaduse väljakul

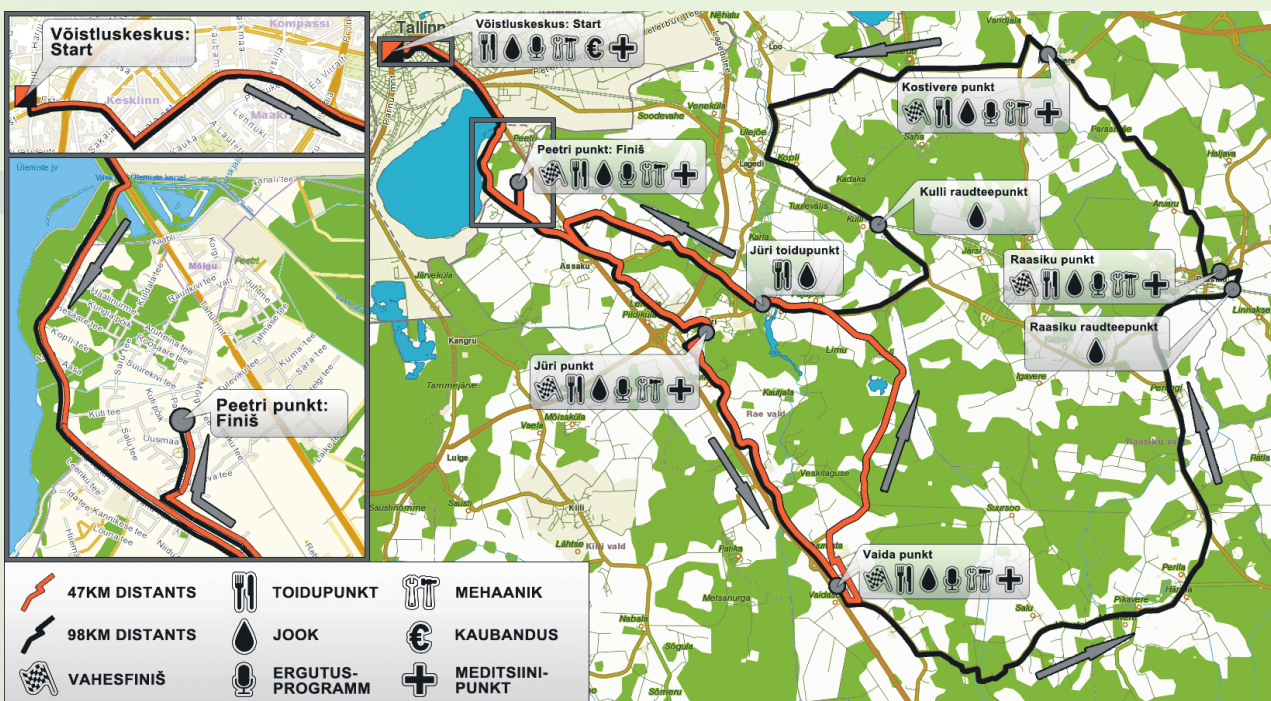
- 12:00 – esineb MERLYN UUSKÜLA
- 13:00 – start pikale võistlusmaale
- 13:30 – start lühikesele võistlusmaale

- Omapäraste jalgrataste näitus
- SEBE laste liiklusõppelinnak koos liiklusõpetajaga
- Miniexpo

Finišikeskus Peetris

- 13:15 – lastesõidud
- 14:00 – esineb JAAN KIRS (KIRSS'G GARDEN)
- 14:40 – orienteeruv 51 km võistlusmaa finiš
- 15:10 – orienteeruv 99 km võistlusmaa finiš
- 16:00 – esineb GETTER JAANI

- SEBE lasteala
- Felix rändrestoran
- Rulapark
- Sparta tantsutüdrukud



www.aeroBike.ee

FAKTO AUTO

Nissani keskus juba 22 aastat.



Suurtoetaja
FILTER
ENERGIA VESI LAHENDUSED

Bussisõidu partner
sebe

Rattapartner
HAWAII

ECKERÖ LINE

AARE TRANSPORT

FELIX

POLAR
LISTEN TO YOUR BODY



sparta

EuroPark

Äripäev



TAPETI ASEMUFTI

Venemaal Tatarstani Vabariigis tapeti eile hommikul asemufti Valiulla Jakupov ja üritati tappa peamufti Ildus Faizovit. Jakupovit tulistati, Faizovi auto all plahvatas pomm. **ERR**

HOLLANDI KUNINGLIK PERE ON EUROOPA KULUKAIM

Kuninganna Beatrix (pildil) ja tema lapsed lähevad Hollandi maksumaksjatele maksma 39,4 miljonit eurot aastas, sealhulgas 18 miljonit isiklikeks kulutusteks. See on neli korda kallim kui näi-

teks Hispaania õukonna ülalpidamine. Seni on Euroopa kulukaim olnud Briti kuninglik perekond, kuid nende kulutused on langenud 45,6 miljonit 38,2 miljonile eurole aastas. **Delfi**



TENERIFEL LÕOMAB SUUR MAASTIKUPÖLENG

Tenerife saarel pühapäeval alguse saanud maastikupölen on haaranud enda alla vähemalt 2000 hektarit. Vilaflori linnast põgenes läheneva põlengu tõttu üle 1800 inimese. Võimu-

de kinnitused ei ole põleng saare rannikul asuvaid turismikeskusi kahjustanud. Praegu lõomab tuli juba Teide rahvusparki piiril. Ulatuslik põleng on ka La Palma saarel. **ERR**

Iisrael lubab terrorile jõulist vastust, vaatlejad sõjalisi lööke ei ennusta

Terror

Iisrael süüdistab Bulgaaria pommirünnakus islami-rühmitust Hizbollah ja seda toetavat Iraani.

Kaivo Kopli

kaivo.kopli@epi.ee

Kuigi Iisraeli peaminister Benjamin Netanyahu lubas peaaegu kohe pärast juudi turistide vastast rünnakut Bulgaarias vastata jõuliselt Iraani terrorile, nagu ta toimunud nimetas, võttis kaitseminister Ehud Barak päev hiljem veidi vaoshoituma hoiaku.

Raadiointervjuus ütles Barak, et Iisrael „teeb kõik võimaliku rünnaku eest vastutajate tabamiseks ja nende karistamiseks”. Vaatlejad nägid selles märki, et Iisrael ei lähe terrorirünnaku pärast avalikku konflikti Iraaniga ega ka Hizbollah'iga, vaid peab n-ö individuaalset jahti.

Terrorirünnak toimus kolmapäeva õhtupoolikul Bulgaaria kuurortlinna Burgasi lennujaama parkimisplatsil, kus ootavatesse bussidesse paigutati Iisraelist tsarterlen-

kombel suuremat viga saamata aknast välja pääseda.

„Meie kõrval olnud buss lendas õhku. Suits oli kõikjal ja inimesed tormasid hüstee-riasi ringi,” ütles Iisraeli uudisteportaalile Ynet üks vigastusteta pääsenud turist.

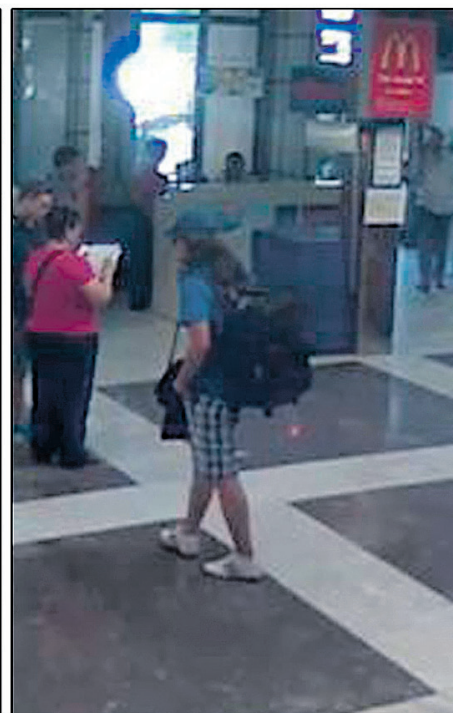
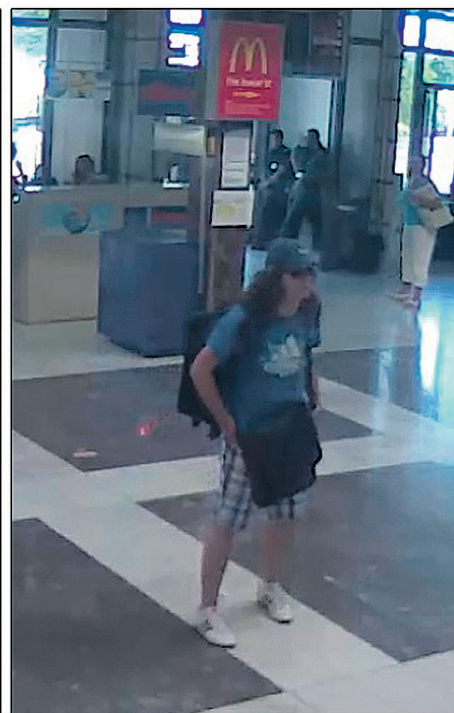
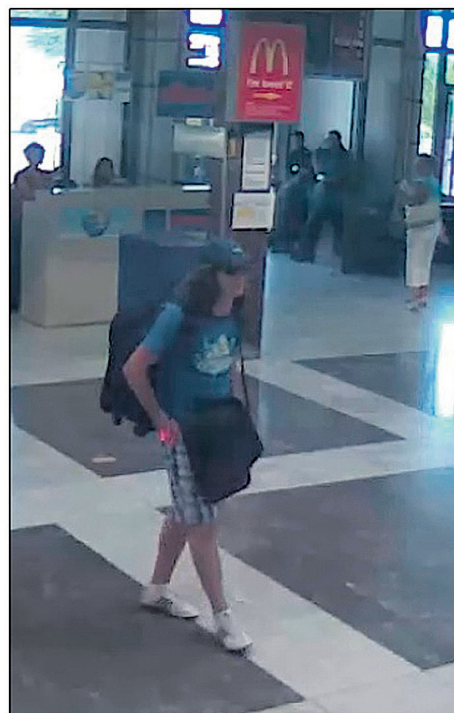
Eile hommikul, kui õõ jooksul oli haiglas surnud üks Iisraeli naine ja bulgaarlasest bussijuht, oli hukkunute arv kasvanud Bulgaaria siseministeeriumi teatel kaheksani, nende seas ka arvatav rünnak. Kaks rängalt vigastatud turisti on Sofia haiglas kriitilises seisus, umbes 30 kergemalt vigastatud turisti lennutati eile pärastlõunal tagasi Iisraeli.

Vastus tuleb hiljem

Bulgaaria siseministri Tsvetan Tsvetanovi teatel korraldas rünnaku enesetapjast pommi-panija, kelle isikut ei suudetud aga kohe tuvastada. Lennujaama turvakaamerate salvestisi läbi vaadates jõuti järeldusele, et terrorist „nägi välja nagu kõik teised, tavaline inimene lühikestes pükstes ja seljakotiga,” ütles Tsvetanov, lisades, et sel isikul oli võltsitud USA Michigani osariigi juhiluba.

Tsvetanovi sõnul õnnestus uurijatel leida terroristi sõrmed ja võtta neilt DNA-proovid, mida nüüd võrreldakse andmebaasides olevate näidistega.

Rünnak toimus täpselt 18 aastat pärast pommiplahvatust Argentina peamise juudi ühenduse peahoones, kus hukkus 85 inimest. Nii Iisraeli kui Argentina valitsus süüdistas rünnakus Iraani, mis jäi küll seda eitama. Ka nüüd ei kulunud Iisraeli liidritel õieti hetkegi, et näidata Liibanoni baseeruva islamirühmituse Hizbollah ja seda toetava



Iraani poole. „Otsesed elluviijad on Hizbollah' inimesed, keda mõistagi abistab pidevalt Iraan,” ütles Iisraeli kaitseminister Barak.

Aastail 2003–2006 Iisraeli valitsuses riikliku julgeoleku nõunikuks olnud Giora Eiland ei pidanud tõenäoliseks, et Iisrael Bulgaaria pommirünnakule sõjaliste löökidega vastab. „Vastus, mis iganes see on, ei tule kohe,” ütles erukindral Eiland Iisraeli raadiole. „See ei tule õhuväe operatsioonina või rünnakuna Iraani ega ka mitte Liibanoni pihta.”

Iraan mõistis rünnaku hukka

Hizbollah' esindajad nimetasid süüdistusi „naeruväärseteks”, Iraani võimud hoidusid kohestest reaktsioonidest, eile aga mõistsid välisministeeriumi avalduses pommirünnaku „resoluutselt” hukka.

Terrorismi hukka mõistva ning Iisraeli ja ka Bulgaaria

rahvale kaasa tundva avaldusega esinenud USA president Barack Obama Iraani ei maininud. Saksa välisminister Guido Westerwelle aga võttis vaoshoitumagi hoiaku, kutsudes üles ettevaatlikkusele süü omistamises.

„Kõik märgid viitavad Iraanile. Tegemist on Iraani terroristliku pealetungiga kogu maailmas,” oli aga kindel Netanyahu, kes viitas sel aastal toimunud Iisraeli sihtmärgi rünnakule ja rünnakukatsetele mitmes riigis. Veebruaris plahvatas India pealinnas Iisraeli saatkonna lähedal auto, milles olnud Iisraeli diplomaadi naine ja veel kolm inimest said vigastada. Samal ajal leiti Gruusia pealinnas Iisraeli saatkonna käskjala auto alt pomm, mis tehti kahjutuks. Sarnased intsidendid hoiti ära ka Kúprosel ja Keenias.

Burgasi lennujaam jäi suletuks veel eilegi. ●

Arvatav terrorist „nägi välja nagu kõik teised, tavaline inimene lühikestes pükstes ja seljakotiga,” iseloomustas teda Bulgaaria siseminister Tsvetanov. Pilt Burgase lennujaama turvakaamerast.

Foto: Reuters / Scanpix

Ohumärke täheldas Iisrael Bulgaarias juba varem

Bulgaaria võimud kinnitasid eile, et ei saanud Iisraeli luureteenistusest Mossad mingit eelhoiatust terrorirünnaku võimalikkusest, kuid Iisraeli võimud olid tunnistanud Bulgaaria riskipiirkonnaks juba varem.

Tõsisem intsidend toimus selle aasta jaanuari algul, kui ühest Bulgaaria turismibussist, mis oli renditud vedama Iisraeli turiste ühte Bulgaaria suusakuurorti, leiti ja tehti kahjutuks pomm.

Nädal varem levisid Iisraeli meedias teated, justkui oleks

Bulgaaria pealinnas Sofias leitud mitu kahtlast pakki, mis võisid olla mõeldud just Iisraeli turistide rünnakuteks.

Iisraeli võimud olevat palunud Bulgaarial tugevdada julgeolekut suusakuurortides ja muudes paikades, kus käivad sageli Iisraeli turistid. Turvariskiks olevatki peetud eelkõige turiste vedavaid busse.

Bulgaaria on iisraellaste seas populaarne puhkepaik nii suvel kui ka talvel. Eelmisel aastal külastas Bulgaariat ligi 140 000 turisti Iisraelist.

Eile hommikuks oli hukkunute arv kasvanud kaheksani, nende seas ka terrorist.

nuga saabunud turiste. Plahvatus kargas kolmest bussist ühes, mille sees istet võtnud või kõrval kotte pagasiruumi panemas oli ligi poolsada inimest.

„Ma olin selles bussis. Me olime just maha istunud, kui mõni hetk hiljem käis kõva plahvatus ja buss lahvatas leekidesse,” rääkis Iisraeli armeeraadiole mees, kes suutis õnne-

Norra meenutab pühapäeval aastatagust massimõrva

Utøya

Aasta pärast Norrat ja kogu maailma vapustanud terrorist Anders Behring Breiviki sooritatud tapatalgud, mälestatakse Norras tema ohvreid usus, et riik ja rahvas ei ole lasknud toimunud murendada avatud ja demokraatlikke väärtusi.

Pühapäeval peetakse üle kogu maa kiriklike tseremooniad, asetatakse pärjad rünnakupaikadesse ja Oslos toimub mälestuskontsert. Kuninglik perekond ja peaminister Jens Stoltenberg osalevad teenistusel Oslo katedraalis ning valitsusjuht peab ka kõne oma Tööpartei noorliikmetele Utøya saarel.

Mullu 22. juuli pärastlõunal pani paremääruslaseks nimetatud, võõramaalaste, mitmekultuurilisuse ja islami vastu olev Breivik Oslo valitsushoone juures plahvatama pommi, tappes seal kaheksa inimest. Seejärel suundus ta mõnikümne kilomeetrit eemal asuvalle Utøya saarele, kus olid suve-



Mälestuskivi Utøyal hukkunutele Foto: Collin Pillai

laagris valitseva Tööpartei noortekogu liikmed. Valimatult tulistades tappis ta seal 69 inimest, enamikus teismelised.

Peaministri valitud sõnad

Peaaegu kohe pärast rünnakuid esines peaminister Stoltenberg tugevat muljet avaldanud, hiljem mitmel puhul üle korratud avaldusega, et Norra vastus verevalamisele on „rohkem demokraatiat, rohkem avatust ja rohkem humanisust, kuid mitte naiivsust”.

„Oma hästi valitud sõnadega saavutas Stoltenberg selle,

et andis tooni meie rahvuslikule reaktsioonile pärast katastroofi. Ta andis oma panuse vihast ja kättemaksuihast täis õhkkonna vältimisse,” kirjutas ajaleht Aftenposten sel nädalal kommentaaris.

Künnenädalane kohtuprotsess 33-aastase Breiviki üle lõppes eelmisel kuul, otsust on oodata 24. augustil.

● Kaivo Kopli

Põhjalikumalt saab Norra massimõrvast ja järelkajadest ning Eesti Päevalehe kaastöötaja Collin Pillai kohapealsetest tähelepanekutest Utøya saarel lugeda homsest ajalehest.

SULTSIL ON KASIINOSAARTE JAOKS 150 EURO

Koolijuhut Märt Sults sai Tallinna keskkonnaametilt heakskiidu oma kasiinosaarestiku projektille, seega saab nüüd kasiinosaarestiku detailplaneeringu saata linnavalitsusse ja -volikogusse

heakskiitmiseks. Maksma läks keskkonnaameti heakskiit aga ühe lisasaare, mis tuleb ehitada kajakate jaoks. Sultsil on kogu hiigelprojekti tarvis taskus vaid 150 eurot. **Delfi**

**HOOLEKANDETEENUSTE OSUTAJAD JÄÄVADKI KEHVALE PALGALE**

Kindlasti aitaks palgatõus erihooletajate osutustes tööstasumisele kui ka töötamise motivatsiooni, kinnitab sotsiaalministeeriumi kantsler Marele Erlenheim. „Riigieelarve pii-

ratud võimaluste juures tuleb teha valik pikkade järjekordade lühendamise, elukeskonna parandamise ja pearaha tõstmise vahel. Need ei ole kerged valikud ja kõigi nende ühe-

aegne saavutamine ei ole meie tänase jõukohane.“ Eesti Päevaleht kirjutas sel nädalal riigifirma AS-i Hoolekandeteenused hooldajate ebaprofessionaalsusest käitumisest. **EPL**

Maksuameti aktsioon lühendas piirijärjekordi kuni neli korda

Tulemused**Maksuameti juht Marek****Helm: ebaseadusliku****kütuseäri lõpust võidak****Lõuna-Eesti turism.****Raimo Poom**

raimo.poom@epn.ee

Juba juunikuus alanud maksuameti otsustav tegevus Venemaalt kütusevedajate hämarale äri piiri panemiseks annab selgeid tulemusi – sõidautode järjekorrad Lõuna-Eestis Eesti-Vene piiripunktides on vähenenud uskumatu kiirusega.

Maksuametis kokku võetud piirijärjekorra süsteemi andmed näitavad muljet avaldavat trendi. Kui Luhamaa piiripunktis oli sõidautode keskmine ooteaeg mais viis ja juunis kaheksa tundi, siis juuli kahel esimesel nädalal (kuni 16. juulini) vaid tund ja 55 minutit. Ehk tänu kütusevedajate tegevuse peaaegu olematuks kahanemisele on ooteaeg kõigile tavalistele piiriületajatele vähenenud ei rohkem ega vähem kui neli korda.

Koidula piiripunktis oli sõidautode keskmine ooteaeg mais tund ja 50 minutit ning juunis kaks tundi, millest juuli esimeses pooles jäi järele umbes 40 minutit. Seega on ooteaeg vähenenud kaks korda.

Narvas ooteaja vähenemist küll täheldatud pole, kuid sealset eripära selgitatakse niigi pikkade järjekordadega, mille tõttu ongi seal kütusevedajaid vähem. Samuti hindab maksuamet, et kuna tegu on linnas asuva piiripunktiga, täitsid tekkinud tühimiku kiiresti turismi eesmärgil liikuvad reisijad.

Maksuameti peadirektor Marek Helm viibis eile ise Lõuna-Eestis, et veenduda senise



Luhamaa piiripunkt
Foto: Marko Jakobi

töö tõhususes. Rääkides Eesti Päevalehega Koidula piiripunkti lähistelt, tõdes ta, et tulemused on silmaga näha. „Viimastel nädalatel on näha drastilisi muutusi sagedaselt piiri ületavate sõidukite liikumises. Igapäevaselt piiri ületavate sõidukite arv on Koidula piiripunktis vähenenud üle 90 protsendi ja Luhamaal praktiliselt 100 protsenti. Igapäeva-

Seni on aastas Eestisse toodud 12 miljonit liitrit kütust, millest aktsiis maksmata.

seid piiriületajaid ei ole viimasel kahel nädalal seal olnud,” märkis Helm.

Maksuameti juht usub, et olukorra paranemine piiril tänu kütusevedajate ebaseadusliku äri tõkestamise-

NÄIDE MAIKUUST**VW Passat käis 98 korda üle piiri**

Maksuameti tähelepanekute järgi on kütusevedajate levinum sõiduauto Ameerika päritolu Ford Econoline, mille paak mahutab umbes 160 liitrit kütust, lisapaagi korral ka üle 300 liitri. Väga levinud on ka vanemad VW Passatid, millel on kuni sajaliitrisel mahuga paak – üks selline ületas maikuus piiri 98 korda. Lihtne aritmeetika näitab, et tuues tõenäoliselt iga kord täispaagi, vedas ta kokku üle piiri ligi kümme tonni kütust, teenides tuhandeid eurosid kasumit.

le võiks nüüd tagant tõugata Lõuna-Eesti ausa majanduse elavnemist. Ta juhtis tähelepanu turismiäri. „Kui seni tuli piirijärjekorras kütusevedajate tõttu isegi kaheksa tundi oodata, siis paljud turistid loobusid tõenäoliselt tulemast,” viitas ta hüvedele, mida normaalseks muutunud piiriületuse ajakulu võib tervele regioonile kaasa tuua. „Kokkuvõttes näitab Luhamaal ja Koidulas piiriületuse sõiduaudote liikumine seda, et kütusevedajate osakaal nendes piiripunktides oli väga suur ning praeguseks on nende harvenenud piiriületus oluliselt tõstnud piiriületuse kiirust.”

Dekleeritud 33 000 eurot

Kuu aega kestnud aktsiooni tulemusel on sõidukijuhid maksuameti statistika kohaselt deklareerinud impordimakse 1119 deklaratsiooni alu-

sel kokku 33 051 eurot. Keskmiselt maksustatakse 45 liitrit kütust sõiduki kohta, keskmiselt summas 30 eurot. See käib inimeste kohta, kes ületasid piiri ülepäeva või mitu korda nädalas. Kui aga inimene ületab piiri pidevalt ja on näha, et tegemist on ärilise ettevõtmisega, maksustatakse kogu paagis olev kütus.

Helm rõhutas, et igapäevane aktsiisvaba kütuse vedamine Venemaalt Eestisse sildi „oma tarbeks” all pole mitte kuidagi seaduslik tegevus. „Ebaseadusliku tegevuse tagajärjel pikenesidki piirijärjekorrad ja maksud jäid eelarvesse laekumata. Eestis on seni aastast sõiduaudodega läbi piiripunktide toodud hinnanguliselt 12 miljonit liitrit kütust, millest aktsiisimaks tasumata, mis on koguliselt enam-vähem võrdne 400 kütuseveoautoga,” märkis Helm. ●

Uus viirus ohustab netipangas paroolikaardi kasutajaid

Internetipank

Kurjategijad on arvutiviiruse Citadel abil endale Rootsi Swedbanki ja SEB internetipanga kontodelt raha üle kandnud ning kuigi Eesti kliendid seni kahju kannatanud pole, ei saa seda edaspidi välistada. SEB Balti e-panganduse osakonna juht Ragnar Toom-

la selgitas, et nakatunud arvuti annab kliendile Internet Exploreri või Mozilla Firefox'i kaudu koodikaardi ja PIN-kalkulaatoriga internetipangas koodide sisestamise järel teate, mis palub oodata, kuni kontrollitakse turvalisust.

„Tegelikult aga koode pank ei saadeta, vaid edastatakse need kurjategijatele,” lisis ta.

Toomla sõnul on kelmid sel ajal internetipanka sisenenud ning pärast teise koodi saamist teevad nad kliendi kontolt endale ülekande.

Kahtluse korral teatada

Rootsi ajaleht Svenska Dagbladet kirjutas üleile, et eelmisel nädalal on Rootsis viiruste rünnakute hulk interneti-

pankadele oluliselt kasvanud. Praeguseks pole SEB-sse ega Swedbanki jõudnud teavet Eesti kontode nakatumisest.

Toomla sõnul pole kurjategijate sellised rünnakud olnud Eestis kuigi edukad, kuna inimesed on arvutiturvalisuse suhtes üsna teadlikud ja koodikaardi kasutajate limiidid väikesed.

Swedbanki sisejärelvalve osakonna juht Aivar Paul soovib inimestel paroolikaartide asemel kasutada internetipanka sisselogimiseks ID-kaarti või mobiil-ID-d.

Koodikaarti ja PIN-kalkulaatorit kasutab Eestis umbes 150 000 SEB klienti ning 370 000 Swedbanki klienti.

„Paanikaks pole põhjust,” kinnitas Toomla. „Tuleks kasutada legaalset tarkvara, tulemüüri ja viirustõrjet, näiteks F-Secure'i, ning pidevalt uuendusi installeerida.”

Kui kliendil tuleb pankas sisenedes ette midagi tavatut, näiteks kulub tavalisest rohkem aega, koode küsitakse mitu korda või esitatakse veidraid teateid, peaks ta sellest pangale teada andma. ● **Merle Must**

Uute tulijate rohelise energia tasu väheneb

Memorandum

Majandusministeeriumi ja Eesti taastuvenergia koja vahel eile allakirjutatud vastastikuse mõistmise memorandum rahustab kohalike taastuvenergia tootjate meeled, kuna kindlustab neile järgmiseks 12 aastaks seni kehtinud rohelise energia tasud.

„Kokkuleppe saavutamine tähendab edasimineku vahepealsest patiseisust. Memorandum jätkab koalitsioonilepingus paika pandud energiapoliitika suunda. Tootjad said kindluse, et nende investeeringud on kaitstud ning riik ei tagane neile lubatud subsidiumidest,” sõnas taastuvenergia koja juht Rene Tammist.

Memorandumis eristatakse tasude suurusi eri energiaallikate vahel – see on erinev näiteks tuuleenergia ja biomassist või veest toodetud energia puhul.

Tuuleenergia tootjad saavad tasudena edaspidi 93 eurot megavatt-tunni eest, samal ajal kui muudest allikatest taastuvenergia tootjad hakkavad saama toetust 53,7 eurot toodetud megavatt-tunni kohta, millele lisandub elektribörsi jooksev hind.

Memorandumis on toodud erinevusena esile ka suuremate, 10–50 megavatt-tundi biomassist elektrienergiat tootvate ettevõtete tasud, mis hakkavad paljuski sõltuma biomassi turuhinnast.

Turvatunne investoritele

Vanadeks rohelise energia tootjateks peetakse memorandumil alusel neid firmasid, millel on tänava 15. juuli seisuga olemas kehtiv elektrienergia müügileping ja tootmis- ja ehitusluba või kehtiv keskkonnainvesteeringute keskuse rahastamisotsus. Kõik tootmised, mis luuakse pärast nimetatud kuupäeva, hakkavad saama toetuseks 93 eurot megavatt-tunni kohta, millest lahutatakse maha kehtiv elektrienergia börsihind.

Keskonnaminister Keit Pentus ütles, et uutele rohelise energia tootjatele läheb subsidiumi tõesti lahjemaks. Samal ajal kinnitas minister, et nende seisukohalt on kokkuleppe sõlmimine väga hea märk, sest annab kindluse, et saastava põlevkivielektri kõrval kasvab Eestis taastuvenergeetika roll. „Investoritele on antud selge signaal, et meil on turvaline investeerida,” ütles Pentus. ● **Martin Hanson**

Reisikaart

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	6.-12.08 19.-25.08 20.-26.09	6.08: al. 216 € 19.08: al. 219 € 20.09: al. 186 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termaalvee basseinide komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	27.07-2.08 11.-17.08	27.07: al. 182 € 11.08: al. 202 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC/dušš igas toas), h/s, (hotell *** lisatasu eest). Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora – kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
LÄÄNE-EUROOPA	Prantsusmaa: Pariis ja Loure'i oru lossid (9 päeva)	4.-12.08 3.-11.09 3.-11.10	4.08: al. 289 € 1.09: al. 328 € 3.10: al. 276 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Näeme Pariisi (Champs Elysees, Ooperi Kvartal, Notre Dame de Paris, De Gaulle'i väljak, Trocadero, Concorde'i väljak, Louvre, Cite saar, Ladina Kvartal, Pantheon, Eiffeli torn jpm.), Versailles'id, Loire'i oru losse – Amboise, Blois, Chambord – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	AVENUE FRANCE Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@avenuefrance.ee www.avenuefrance.ee
	Austria (7 päeva)	4.-10.08 13.-19.08 25.08-31.08 25.09-1.10 8.-14.10; 21.-27.10*	al. 4.08: al. 219 € 25.08: al. 226 € 25.09: al. 190 € 8.10: al. 176 € 21.10: al. 219 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Info: Viin (Schönbrunni loss, Hofburgi lossikompleks, Püha Stefani katedraal, Hunterwasseri maja), Salzburg (Püha Peetri kirik, Mozarti residents, Hohensalzburgi kindlus, Mirabelli lossiaed), Viini mets (Hinterbrühl), Baden – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € *21.-27.10 – lisareis koolidele. IGA 12. KOHT – TASUTA!	CARINTHIA REISEN Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@carinthia.ee www.carinthia.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia: Rimini puhkusereis (12 päeva)	18.-29.08 11.-22.09	18.08: al. 429 € 11.09: al. 399 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev; (hotell *** + õhtusöögid lisatasu eest). Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! 6 täispäeva Itaalia tuntuimas kuurordis Rimini Rivieral. Rooma, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Itaalia (9 päeva)	4.-12.08 18.-26.08 18.-26.09 20.-28.10 20.-28.10*	4.08: al. 299 € 18.08: al. 296 € 18.09: al. 294 € 20.10: al. 289 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € *20.-28.10 – lisareis koolidele. IGA 12. KOHT – TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	6.-14.10	al. 299 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Kõigi mugavustega reisibuss. Kõigi mugavustega turismibuss, mitte Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Udine – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee

Viru Reisid

REISIKALENDER 2012

Tallinn
Narva mnt.7-347
III sissepääs, III korrus
Tel.610 9321, 610 9322
e-post: tallinn@virureisid.ee

Pärnu
Pärnu Reisibüroo
Rüütli 32
Tel.444 5105

Tartu
Lõuna-Eesti Turismikeskus
Riia 2
Tel.734 4190

Jõhvi
Keskväljak 9
Tel.337 0594, 337 1216
e-post: viru.reisid@neti.ee

Väljasõitudega:
Jõhvist, Tallinnast, Tartust, Pärnust

NB! Kindlasti helista ja küsi infot ja vaata meie kodulehekülge: www.virureisid.ee
Püsiklientidele ja gruppidele soodushinnad.

NB! Bussikohtade broneerimine seniks, kuni kohti jätkub!

ŠOTIMAA-INGLISMAA-LONDON (13p)

22.07-03.08;18-30.08 H: 374 €

UUDIS! SUUR POOLA RINGREIS(8p)

28.07.-04.08 223€

BAIERIMAA - ŠVEITS - LIECHTENSTEIN-POOLA-TŠEHHI (9p) 7-15.08 H: 279 €

LONDON – PARIIS (11p) 17.-27.08 H: 307 €

KLASSIKALINE ITAALIA RINGREIS (11p)

19.-29.08 H:339 €

HORVAATIA-SLOVEENIA RINGREIS (10p)

06-15.09;22.09-01.10 H: 249 kuni 275 €

SLOVEENIA -HORVAATIA-BOSNIA ja HERTSEGOVIINA

PUHKUS (13p) 17.-29.08.; 04.-16.09.; 20.09.-02.10.

H: 315 kuni 331€

ST.PETERBURG-TSARSKOJE SELO-PETERHOF

11.-13.08.;08.-10.09.; 22.-24.09.

H:99€ ja 159€(koos viisa ja kindlustusega)

ITAALIA RINGREIS(9p) 19.-27.08.;20-28.10 H: 273 €

BERLIIN JA TROOPILINE PARADIIS(6p)

21-26.10 H:169€

HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA-ALBAANIA(14p) 2-15.09 389€

RUMEENIA-BULGAARIA RINGREIS KOOS VÄIKESE

PUHKUSEGA(13p) 05.09.-17.09. H:359-369€

UNELMATE PARIIS(9p)

19.-27.10 H:249 €

НОВОСТЬ! РУССКОЯЗЫЧНЫЕ ГРУППЫ!

SLOVEENIA -HORVAATIA-BOSNIA ja HERTSEGOVIINA

PUHKUS (13p) 15.-27.08. H: 331€

KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA

19.09-01.10 H:379 € kuni 434€ (13 päevased)

6-20.09 H: 383 € kuni 437 € (15 päevased)

HISPAANIA PUHKUS(12 p)

23.07.-03.08.; 20.10.-31.10. H:339-379€

PRAHA- VARSSAVI- KARLOVY VARY-KARLŠTEJN -

CZESTOCHOWA (6p) 09-14.08;21-26.10 H: 165 €

HISPAANIA PUHKUS (14p)

21.09.-04.10 H:359€ kuni 399€

PRANTSUSE RIVIERA RINGREIS (11p)

18.-28.08.2012 H: 355 €.

SUUR HISPAANIA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (15 p)

25.07.-08.08 H: 447€

UUDIS! TURU JA TURU SAAREKSTIK(3p)

09.-11.08.H: 179 €

PARIIS - LOIRE´i ORU LOSSID - BRETOONIMAA ja

NORMANDIA (11p)

6-16.08 H: 319 €

BUDAPEST JA WIELICZKA SOOLAKAEVANDUS (6p)

9-14.08;21-26.10 H:159€

UUDIS!IDA - EUROOPA RINGREIS KOOS VÄIKESE

PUHKUSEGA (14p)

4-17.09 H: 399 €

HISPAANIA-PORTUGAL-MAROKO RINGREIS (21p)

19.09- 09.10 H: 765 €

MALTA JA SITSILIA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA

(16p) 20.09-05.10 H: 640€

SUPERUUDIS!SUUR TÜRGI RINGREIS JA KÜPROS (23p)

23.09.-15.10.H:749€



Lõunamaa reisipaketid, soodsa lennuki- ja laevapiletid, reisikindlustus.

Grupireisid vastavalt tellimusele

Lisainfo: tel 644 4744; 641 8350; 641 8285
Tallinn; Rüütli 14; e-mail: info@mainedd.ee
www.mainedd.ee

KAUGREISID:

MIAMI – KARIIBIMERE KRUIIS.
MAAILMA SUURIMA KRUIISI LAEVAGA

05-16.12.2012 H : 2875 €

PEKING – TIIBET – NEPAAL

19.09-03.10.2012 H : 3099 €

AUSTRALIA – UUS-MEREMAA

11-26.11. 2012 H: 4089 €

USA LÄÄNERANNIK:

LAS VEGAS – GRAND CANYON – SAN FRANCISCO –

HAWAII – LOS ANGELES – NEW YORK

15-29.09.2012 / 25.05-08.06.2013 H: 2999 €

SINGAPUR – SUMATRA SAAR – LANGKAWI –

KUALA LUMPUR

23.02-08.03.2013 H: 2750 €

HONG KONG – MACAU – TAIWAN – FILIPIINID

11-25.05.2013 H: 2599 €

VIETNAM – CAMBODZA

14-27.11. 2012 13-26.04.2013 H: 2699 €

SUUR INDOHIINA RINGREIS – VIETNAM – LAOS –

CAMBODZA 17-30.03.2013 H: 2999 €

WASHINGTON – PHILADELPHIA – NEW YORK –

NIAGARA 11-19.08.2012 / 10-18.08.2013 H: 1855 €

KUUBA – KARIIBIMERE PÄRL – CANCUN – MEXICO

CITY 25.11-08.12.2012 / 23.11-06.12.2013

H: 2875 €

ARGENTIINA – BRASILIA

27.10-09.11.2012 H: 3588 €

EKSOOTILINE LÕUNA-AAAFRIKA – VICTORIA KOSK

03-17.10.2012 H: 4199 €

SALAPÄRANE TAI JA KULDSETE TEMPLITE BIRMA

27.10-09.11.2012 H: 2745. €

KULDSETE TEMPLITE BIRMA

19-29.11.2012 H: 2492 €

HAWAII SAARED

17-25.11.2012 / 17-25.03.2013 H: 2719 €

PEKING – PÕHJA – LÕUNA-KOREA

06-16.10.2012 / 06-16.04.2013 H: 2666 €

EKSOOTILINE LÕUNA-INDIA JA SRI LANKA

17-28.11.2012 / 09-20.03.2013 H:1950 €

IISRAEL – JORDAANIA 08 – 16.10.2012 UUS!!!

NB!! KOHAPEAL KOHALIK EESTIKEELNE GIID

H: 1250 €

LÄHIREISID:

KURAMAA HERTSOGITE LOSSID

17-18.09.2012 H: 102 €

SIBULATEE. KUREMÄE KLOOSTER – ALATSKIVI LOSS

11-12.08 / 1-2.09.2012 H: 65 €

HIUMAA 25-26.08.2012 H: 89 €

MUHUMAA – SAAREMAA

04-05.08.2012 H: 86 €

SOOME JÄRVEDE VOLU JA IMATRA KOSE

VETEMÄNG 10-12.08.2012 H: 213 €

HISPAANIA – PORTUGAL – ANDORRA –

GIBALTAR 16-27.09.2012 H 894 €

PÕHJA-POOLA – ENDINE IDA-PREISIMAA

24-29.08.2012 H: 310 €

GOTLAND, ROOSIDE SAAR

04-09.08.2012 H. 410 €

HORVAATIA – SLOVEENIA – VIIN – BUDAPEST

14-23.09.2012 H:431 €

LINNAPUHKUS

LONDON – WINDSORI LOSS 29.08-02.09. /

17-21.10 / 12-16.12. 2012 H: 630€

MAAILMALINN PARIIS 12-16.09 / 13-17.10 /

14-18.12.2012 ALAT. H: 650 €

ANTIKNEE ROOMA 26-30.09. / 24-28.10 /

12-16.12.2012 ALAT. H: 650 € UUS!!!

MALL PARISE NÄITUS

Tallinna Hobusepea galeriis on alates eilsest avatud kunstnik Mall Parise näitus „RUUM”. Minimalistlikus stiilis installatsiooni fookuses on galerii valge ruumi mõjulepääsemine. **EPL**

SOULFLY TULEB JÄLLE EESTISE

2. septembril esineb Rock Cafés endise Sepultura liikme Max Cavallera raskemuusikaansambel Soulfly. Varem on ansambel Eestit külastanud 2009. aastal. Samal kontserdil osaleb ka Cavallera

kolm muusikust poega. Richard Cavallera esineb ansambliga Incite, Zyon Cavallera ja Igor Cavallera astuvad üles ansambli Lady Kong koosseisus. Piletid jõuavad vabamüüki laupäeva hommikul. **EPL**

**NAKSITRALLID KUTSUVA TEATRISSE**

Pühapäeval toimub Viimsi vabaõhumuuseumis lastetüki „Naksitrallid” esietendus. Lavastust näeb Eesti eri paikades kokku 65 korral, pileti eest raha ei küsita. Keskkonnateadlikkust edendava

tüki eestvedajad on nukuteater ja Eesti ettevõtlike noorte koda. Lavastajad on Sandra Lange ja Katariina Tamm, osades Sandra Lange, Kaisa Selde, Andres Roosileht ja Tarmo Männard. **EPL**

Salacgrīvast saab paariks päevaks Baltimaade rokipealinn

Reportaaž

Siim Kera
reporter



Päev enne festivalimelu on parim aeg Salacgrīva, telkla ja rannaga sina peale saamiseks, leiavad noored eestlased.

On tavapärane, et lätlased kadestavad eestlasi nii mõneski asjas. Ei ole me neile ühtegi saart jätnud ja ka Baltimaade suurima mäe tiitli olemine endale napsanud. Esimeses küsimuses toovad nad rõõmuga välja, et 17. sajandil oli Kariibi meres asuv Tobago saar Kuramaa koloonia, kungaste osas pakub lõunanaabritele lohutust fakt, et nende kõrgeim tipp Gaiziņkalns on kõigest kuus meetrit madalam kui meie oma Suur Munamägi.

Rokifestivalide osas on aga lätlased nii mõnegi sammuga ees ning meil, vahvatel soomeugrilastel, pole midagi võrdväärset vastu panna. Õnneks pole aga Läti kaugel ja Positivusest saavad osa nii meie artistid kui ka kohalik muusikapublik.

Juba neljapäeva hommikul oli lõunanaabrite suunas liikumas nii mõnigi hääletaja, sartsakad Evelin ja Tuule otsustasid võimalikult vara festivalimelu keskele minna. Põhjus on siinkohal muidugi proosaline – neid kartsid, et võib-olla ei jätku telkimiskohti. Eks annab seegi aimu ürituse mastaapsusest. Entusiastlikud tüdrukud olid teel oma esimesele Positivuse külastusele. Lätti muusikat nautima ajas neid fakt, et eelmisel aastal sõitsid nad festivali toimumise ajal Salacgrīvast mööda ning sealne atmosfäär tundus piisavalt vahva, et ka ise teekond ette võtta.

Taanis sisekujundust õppiv Evelin tõdeb, et lõunanaabrite juures kuuleb palju kvaliteetset indie-muusikat. Tuule leiab, et meie oma Rabarock on palju spetsiifilisem ning lätlased

pakuvad paremaid esinejaid. Kuigi üritus saab täie hoo sisse alles reedel, noored igavust ei karda. Ongi hea päev varem telkla, poodide ja rannaga sina peale saada.

Muusika pole oluline

Pole midagi imestada, et eestlased end Lätis koduselt tunnevad. Kui välja arvata naabrite kohanimed, mis panevad keele märksa rohkem võimlema kui eestlaste asulasidid, ei reeda miski, et kodumaa tolm on jalge alt pühitud. Salacgrīvaagi meenutab pigem mõnda Eesti väikelinna.

Festivaliala ääres püstitab toitlustustelki Davis. Suure Läti keti Elvi poepunkti üles seadev noormees loodab, et sealt käib ürituse jooksul oma joogi- ja toiduvarusid täienemas kuni 20 000 inimest. Tema sõnul on Positivus suurepärase festival, mis mahub ka Euroopas esikümne hulka.

Sadama juures liiklev Kristops on muusikasõprade kogunemise osas natuke skeptilisem. „Liiga rahvarohke üritus,” lausub Salacgrīvast

Eestlased rõõmustavad, et festivalikäik tähendab ühtlasi välismaa väisamist.

Lätlane Renate: „Maailm saab teada, millist muusikat me tegelikult kuulame.”

kiviviske kaugusel elav noormees. „Majandusele on Positivus hea, kuid kohalikud inimesed võivad sellegipoolest pead raputada – poed lihtsalt osetatakse tühjaks,” märgib ta. Hea meel on tal aga selle üle, et festival on Salacgrīva kaardile pannud.

Maxima ees autos istuv Olafs on üks neist, keda melu huvitab rohkem kui muusika. „Ükski bändidest pole hea,” on kohaliku 20. aastaste mehe sõnum. Ka paljud tema sõbrad arvavad nii, see aga ei takista

neil kõigil Positivusest osa võtta. Öhkkond olevat ikkagi äge. Pubis jahutavat jooki nautiv Reinis filmib sel aastal festivali kontserte. Justkui Olafsi sõnade jätkuks ütles ta, et ümbruse noortest on kohal ikkagi suurem osa, meeldigu neile pakutav kultuurielamus või mitte. Samas on Ewert and The Two Dragonsi kontserti ootav Reinis arvamusel, et keskealisi ja vanemaid inimesi võib roki-linnaks kehastuva Salacgrīva müra ja kära häirida.

Tegelik Läti

Hiigelsuur telkimisala on neljapäeva lõuna paiku veel tühi, fännihordid hakkavad saabuma alles kella viiest, seniks käib aga vilgas töö. Festivaliala hingab veel viimaseid tunde üksilduserütms. Pühapäevaks on sellest alles jäänud vaid räsitud vare.

Telgist leiame loodetud esimeste küllastajate asemel hoopis Riiast pärit Ivarsi ning Paula, kes on festivalile tööle tulnud. Kui neiu on ka suur muusikasõber, siis noormees on Positivusele piletikontrolöriks tulnud suuresti rahateenimise eesmärgil. Paula sõnul pakub üritus kõigile midagi, isegi tema ema ning teisedki vanemad sugulased tulevad nädalavahepeal Eestit piiri ääres muusika saatel patareisid laadima. Telkla ees on koha võtnud nii mitugi seltskonda, kes ootavad ping-salt seda aega, mil saaks endale parima magamiskoha valida.

Kartulikrõpsupakkidega ümbritsetud eesti neid tulid enda sõnul huvitavaid artiste vaatama. Lisaks olid nad äärmiselt õnnelikud selle üle, et Lätis käik tähendab ühtlasi välismaa väisamist. Koos nendega saab kohustusliku võõramaakäigu tehtud ka suur hulk veel saabumata sõpra. Eestlastest mõne meetri kaugusel lamavat Liepājast pärit Renatet rõõmustab see, et Positivus



näitab turistidele, kui imeline Läti tegelikult on. „Maailm saab teada, millist muusikat me tegelikult kuulame,” on tema lihtne, kuid loogiline sõnum.

Trumbiks asukoht

Tallinn Music Weeki korraldajad Helena Sildna peab festivali üheks edu põhjuseks fakti, et meeskond töötab ühe eesmärgi nimel aasta ringi. Ta käis läbi aegade teisel Positivusel, mida külastas paar tuhat inimest. Sildna sõnul on korraldajate arenguplaan olnudki selline, et festival peab kogu aeg suurenema, ja on nüüd siis jõudnud 30 000 küllastajani. Sildna on rahul sellega, et tänavu esineb üritusel koguni 21 Maarjamaa bändi: „Eesti-Läti vaheline koostöö muusika alal on hakanud arenema ning Lätis tuntakse eesti muusika vastu siirast huvi.”

Ewert and The Two Dragonsi ning Iirise määndžer Toomas Olljum leiab, et festivali trumbiks on asukoht. „Tea, et kui Positivuse idee sündis, siis hakati kohe nuputama, mis kohta oleks lätlastel kõige mugavam tulla, oluliseks sai ka maantee kvaliteet. Kui leiti Salacgrīva, siis mõisteti, et oho, see on ju eestlastele väga lähedal,” räägib Olljum. Tema sõnul on Positivusel alati väga hea artistivalik, on nii vanu kui ka uusi tegijaid. Aga ainult heast muusikast ei piisa. Salacgrīvasse kogunevad väga sõbralikud inimesed, kes omavahel hästi läbi saavad. ●



-1- Varajased muusikahuvilised ootavad telklasse pääsu. -2- Tuule ja Evelin Positivusele küüti jahtimas -3- Telkla on festivaliküllastajate saabumiseks valmis.

Fotod: Tanel Meos

TARTU LOOMEKESKUSES NÄEB SEIKLUSFILME

Tartus Kalevi tänava loomemajanduskeskuse juures on täna ja homme avatud Kinolinn, kus toimuvad Kinobussi õpitoad ja näidatakse Eesti seiklusfilme. Kinobussi töökojas õpetatakse nuku-

filmi tegemist. Täna kell 22 näidatakse filmi „Viimne reliikvia“ ja kell 23.30 „Malevat“. Homme kell 22 linastub „Hundiseaduste aegu“ ja kell 23 „Rummumüüri“. **EPL**

TANTSUPIDU PATAREIS

Täna õhtul toimub Patarei vangla rannaalal minifestival Double Struggle. Peaesinejad on June Miller ja Mindmapper (Holland) ning Kamikaze Space Programme (Suurbritannia). **EPL**



KERAAMIKA AASTANÄITUS

Eilsest on disaini- ja arhitektuurigaleriis (Pärnu mnt 6) avatud Eesti keraamikute liidu aastanäitus „Must ja valge“. Käsitletakse binaarseid vastandusi ja üksteist täiendavaid kontraste. **EPL**

VAJA TEATRINÕUNIKKU

Kultuuriministerium kuulutab välja konkursi teatrinõuniku ametikohale. Avalduste esitamise tähtaeg on 17. august. Seniini näunik Tõnu Lensment asub Vene Teatri juhi kohale. **EPL**

Kuus asja, mida peaksid Positivusele minnes teadma, aga pole veel viitsinud küsida

1 Kes veel tulevad?
1600 eestlast oli eilse seisuga Positivusele piletid ostnud, korraldajate prognoosi järgi peaks see arv laupäevaks ületama 2000. Kokku ootab Positivus 20 000–25 000 külalist.

2 Millised on olud kohapeal?
Ühe päeva pilet maksab 25 latti (36 eurot), festivalipass 35 latti (50,4 eurot). Festivalil eurodes maksta ei saa ning Positivuse pressiesindaja Liina Karo soovibab Läti latid juba Eestis kaasa vahetada.

Kohapeal saab sularaha Nordea automaatidest. Telklaagri pääse maksab eraldi ostetuna 4,5 latti (6,5 eurot), telkla suletakse pühapäeval kell 15. Kaheinimesetelgi rent maksab 40 latti (57,6 eurot). Mõlemal päeval, eriti reedel, võib tulla vihma, sooja lubatakse 14–18 kraadi.

3 Kuidas Tallinnast kohale saada?
Festivali aadress on Salacgrīva, Sporta ielä 6. Ecolinesi bussid viivad Tallinna bussijaamast otse Salacgrīvasse täna kell 13.15, 16.15 ja 19, kõige rohkem vabu kohti oli eile hiliseimale bussile. Hom-

me väljuvad bussid samal ajal, ent kell 19 väljuv buss jääb festivalile jõudmiseks juba lootusetult hiljaks.

Ühe otsa täispilet maksab netist ostes 10,5 eurot, üliõpilasele ja 13–26-aastasele 9,5 eurot. Võib ka istuda ühele Tallinnast Riiga viivatest bussidest ning loota, et bussijuht nõustub tee äärde jäävas Salacgrīvas peatuma.

4 Kuidas Riias kohale saada?
Festivalibuss Positivus Shuttle väljub täna Riia kesklinnast, Raudteejaama väljakult, mis asub Origo kaubanduskeskuse ja Elizabetse tänava vahel. Pileti saab osta festivali kodulehe kaudu, eile oli saada pileteid kell 9 ja kell 19.30 väljuvatele bussidele.

Tagasi Riiga minevad bussid olid juba välja müüdnud. Üheotsapilet maksab neli latti (5,75 eurot). Vahepeatusi ei tehta.

Festivali kodulehelt positivusfestival.com saab osta ka Baltic Taxi vautšereid hinnaga 47 latti (67,5 eurot) tükk. Ühe vautšeri eest saab kuni neli inimest sõita ükskõik millises Riia linnaosast Positivuse toimumiskohta või festivalipaigast ühte Riias asuvasse punkti.

5 Aga kui tulla autoga?
Ikla piiripunktist on Salacgrīvani kümme kilomeetrit, pärast piiri ületamist tuleb lihtsalt mööda Riia maanteed ehk Pärnavas ielät edasi sõita ja peatuda enne, kui see Vilņu ieläks üle läheb.

Äärelinna jõudes oletegi kohal, Sporta ielä on Eesti poolt vaadates linna esimehe tänav paremat kätt. Kui kesklinna, Salaca jöeni jõuate, tähendab see, et olete juba õigest kohast mööda sõitnud.

Autode jaoks on festivalialal parkla, kuhu sisenemine maksab iga kord neli latti (5,75 eurot). Piiratud arv parkimispileteid müüakse ka treileritele, üks treilerikoht maksab 15 latti (21,5 eurot). Telklasse sõidukiga siseneda ei saa. Algaja juhi (kuni kaks aastat sõiduõiguse saamisest) joobeseisund algab Lätis 0,2 promillist, kogunud juhi puhul 0,5 promillist.

6 Keda kutsuda häda korral?
Turistidele mõeldud politseinumber on 6718 1818. 112 on tuletõrje number, 110 kutsub kohale politsei ja 113 kiirabi. Infoliin on 1188. **Kaarel Kressa**

PLAADID



ROKK Richard Hawley ****

„Standing At The Sky's Edge“

Tasa sõuad, kaugele jõuad. Richard Hawley muusika kulgeb vaikselt, sulnilt, psühhedeelseltki ja poeb sulle lõpuks naha alla.

Majesteetlik „Standing At The Sky's Edge“ on juba seitsmes Hawley soolotoos. Nagu suurele artistile kohane, on igal albumil unikaalne hingamine. See siin hingab kitarri-dega. Tõeline maiuspala kidrafännile – millised saundid, rfid, soolod, milline helimaailm! Luues kõike seda soliid-selt ja nooblilt. Tark ei torma. **Mart Normet**



INDIE-ROKK MaiNekk ****

„Care for the Bulpier Ones“

Eesti staarbandi Ewert and the Two Dragonsi plaadi välismaal välja andnud Läti leibel I Love You Records võttis oma hõlma alla

teisegi Erki Pärnoja bändi – MaiNekk (enne tuntud ka kui MaiNekkHõõts).

Pooleldi Rootsi, neljandiku võrra Taani ja teise veerandi võrra Eesti koosseis kõlabki üsna skandinaaviapäraselt. Kuus aastat tegutsenud kvarteti teine album algab kaunitel eepiliste indie-meloodiatega, vahepeal tõuseb esile ühine taust – Rootsi muusikakoolis õpitud instrumentaaloskused – ning lõpp muutub eklektiliseks nagu bändiliikmete muusikalised suunad. Näiteks Pärnoja kirjutatud instrumentaalsed „Last Piece for the Birds – Paloma“ ning „Cercles“ on rahulikud elektrikitarrist kantud nn mõlgutused. Samas on Patrik Grundströmi ja külalislaulja Tony Naima „2011“ nende vahel sünges alatooniga puhas rokkklugu. Kui plaat läheks lõpuni alguses ette antud tempos, toonis, ühtsuses ja meloodilises meisterlikkuses, siis oleks see absoluutne rahvusvaheline hitt. **Tiiu Laks**



POPSOUL Norah Jones ****

„Little Broken Hearts“

Kui keegi on tõsine Norah Jonesi fänn, siis võib tema uus plaat olla väike ehmatuse. Koostöö produtsent Danger Mouse'iga on

teinud oma töö ning „Little Broken Hearts“ kõlab kümme korda keerukamalt ja popilikumalt kui Jonesi kõik varasemad plaadid kokku. Mis pole aga tingimata halb asi. Selles on endiselt ka palju siiraid emotsioone, melanhoolsust ja magusalt kõlavat kurbust. Kuid on ka Jonesi hääle rõhutatud süngust ja elektroonilistel instrumentidel lõbusalt keksivaid noote.

Kindlasti pole see enam klassikaline džässilauljatar Norah Jones, kuid see pole ka veel päris uus, indie-popilik naisvokalist Norah Jones. **Tiiu Laks**



Vana Baskini Teatri SUVI
Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

Minu girlfriend on eestlane

AUTOR: GYLLES DYREK
LAVASTAJA: EERO SPRIT

KÄRT REEMANN
AGNES AALISTE
MIHKEL KABEL
MEELIS PÖDERSOO

LOHUSALU SADAM
10., 11., 17., 18., 19., 24., 25. juuli
Etenduste algus kl. 20.00

RINGREIS juulikuus
13. Kasepää Laululava (Peipsi järve ääres) / 14. Elva Laululava / 20. Tartu Hansahoov / 21. Pärnu Reiu Puhkekeskus 22. Saka mõisa suvelava / 23. Viljandi Kaevumäe lava 27. Aruküla Laululava / 28. Rapla Laululava / 29. Kadriina Laululava

Vahva Rätsep
Lavastaja: IVO EENSALU

JÜRI KARINDI lastenäidend vendade Grimmide muinasjutu ainetel.

MAARIUS PÄRN, MERILIN KIRBITS, KATI ONG, TOOMAS KRALL, MADIS MILLING, ENRIQUE FABREGAS, IVO EENSALU

Etenduste algus kl. 19.00

Lohusalu sadam
7., 8., 14., 15., 19. august

Viimsi Rannarahva muuseumi õu 22., 23., 26. (eten-dused kl. 15 ja 19), 28., 29., 30. august

Mujal augustikuus 12. Tartu Hansahoov / 20. Pärnu Reiu Puhkekeskus 21. Viljandi Kaevumäe lava

KÜLM JA VIHHA PELETAVAD

Hiina tõkkejooksja Liu Xiang ja teisedki Hiina sportlased on olümpialinnast põgenenud, sest leidsid, et ilm on seal kohutav. Nt Liu suundus treeneri sõnul treenima Saksamaale. **BBC**

LAV-I LIPPU KANNAB SEMENYA

Olümpiamängude avatseremoonial kannab Lõuna-Aafrika Vabariigi lipu kergetõustiklane Caster Semenya (pildil), kes sattus mõne aasta eest skandaali, kui tekkis kahtlus, kas ta ikka on naine. **ERR**

**ÄLJEV PREMEERIB HEDELT**

Aserbaidžaaani olümpiavõitjaile annab valitsus preemiaks 520 000 dollarit ja olümpiakomitee veel 260 000 dollarit, kusjuures mõlema tegevust juhib president İlham Əliyev. **Delfi**

BOLT SAI ERILISE VOODI

Tiitlikaitsjast sprinter Usain Bolt võtab asja nii tõsiselt, et magab Birminghami treeninglaagris eritellimusega valmistatud voodis, et vältida seljahädasid ja tagumise reielihase vigastamist. **Delfi**

SÄUTSU-SOOVITUSED

USA spordiajakirja Sports Illustrated kodulehelt leiab nimekirja 50 sportlastest ja kommentaatorist, kelle säutsumist Twitteris on algalval olümpial eeldatavalt huvitav jälgida. **Delfi**

Olümpial staaridest kubisev Wimbledon'i muru taastub alles järgmiseks aastaks

7 PÄEVA
LONDONI OLÜMPIAMÄNGUDENI

Tennis

Eile teatas maailma kolmas reket Rafael Nadal, et ta peab vigastuse tõttu olümpia vahele jätma.

Jaan Jürine
jaan.jurine@ep.ee

Londoni olümpiamängude tenniseturniiri eel on aga peamine mure, kuidas peab vastu Wimbledon'i muru, millel alles kolm nädalat tagasi lõppes suure slämmi turniir.

Pikka aega Wimbledon'i peaplatsimeistrina töötanud Eddie Seawardi illusioon pole. Ta teab, et augusti keskel, kui väljakud on teise katsumuse üle elanud, on muru hävinud. „Aga sellest pole hullu, sest järgmise aasta Wimbledoniks on kõik jälle korras,” rahustas Seaward murelikke tennisõpru.

Kui veel eilseni võis rõõmustada selle üle, et kõik suured tähed on olümpiamängudel kohal, siis uudis tiitlikaitsja Rafael Nadali eemalejäämisest mõjus külma dušina.

„Vigastus annab jätkuvalt tunda ning Hispaania koondise suhtes ei oleks aus, kui läheksin sinna poolvõlgasena,” ütles Nadal Eurospordile. „Loobumise otsuse vastuvõtmine oli üks raskemaid tegusid, eriti, kuna pidin kandma avatseremoonial oma riigi lippu.”

Ülejäänud esikümne mehed on kohal. Naiste tipust ei mängi kaasa Marion Bartoli, kes läks aasta alguses tülli Prantsusmaa alaliiduga. Mäletatavasti võttis Bartoli treeneriks oma isa, keda kohalik tenniseliit juhendajana ei tunnista.

Auhinnaks vaid kuulsus

Olümpiatennis on nagu leidlaps: ala oli kavas alates esimestest olümpiamängudest Ateenas 1896 kuni 1924. aasta Pariisi mängudeni. Mexico City võttis 1968. aastal tennis kavva näidis- ja demonstratsioonialana. Peeti koguni kaks turniiri, kuid tippmängijad nende vastu huvi ei tundnud.

Näidisala oli tennis ka 1984. aastal Los Angeleses, kus nagu Mexicoski medaleid ei jagatud. Seal algas Steffi Graf ja Stefan Edbergi täheleand.

TENNISE OLÜMPIAVÕITJAD

Sõulist Pekingini
1988 Miloslav Mečir (TŠEHHI) ja Steffi Graf (SAKSAMAA)
1992 Marc Rosset (ŠVEITS) ja Jennifer Capriati (USA)
1996 Andre Agassi (USA) ja Lindsay Davenport (USA)
2000 Jevgeni Kafelnikov (VENEMAA) ja Venus Williams (USA)
2004 Nicolas Pietrangeli (TŠIIILI) ja Justine Henin (BELGIA)
2008 Rafael Nadal (HISPAANIA) ja Jelena Dementjeva (VENEMAA)



Vähem kui kahe nädala eest oma seitsmenda Wimbledon'i tiitli võitnud Roger Federeri võitude kollektsioonist on olümpiakuld seni puudu ja seetõttu on ka teine võit Londonis talle üks aasta suuremaid eesmärke ja unistusi.

Foto: AFP/Scanpix

Tähelepanuväärne oli olümpiaaisade otsus 1987. aastast. Leiti, et tenniseprofid võivad neitsilikul olümpial mängida, kui nad „tunnustavad kehtivaid reegleid”. Mida see termin ka ei tähendanud, alates Sõulist 1988 on tennis taas olümpial ametliku medalialana.

Tipud hakkasid turniiri vastu huvi tundma alles 1992. aasta Barcelona mängudest.

Ent taas oli huvi leige. Lõuna-Koreas oli meeste edetabeli esikümnest kohal ainult kaks mängijat, kuldmedal läks slovakiile Miloslav Mečirile, kes oli küll tuntud nimi, kuid mitte elütmängija. Mängijad umbusaldasid olümpiatennist samamoodi nagu praegu golfarid Rio de Janeiro turniiri.

Barcelonas 1992 tuli aga juba kokku suurem osa eliidist. Nii on see ka jäänud, olümpia-turniir kuulub koos suure slämmi turniiridega kõrgeimasse

kategooriasse, kus võitjale kuulub 2000 reitingupunkti. Mängitakse ainult kuulsuse peale, kuigi rahvuslikud olümpiakomiteed võivad oma sportlaste ettevalmistust doteerida. Nagu seda laialt tehaksegi.

Nii ongi tennis Londonis olümpiakavas alles 14. korda.

Geograafia üle ei ole põhjust kurta. Tänu keerukale valiksüsteemile tuleb mängijaid kõikjalt, kuigi mitte päris igast riigist. Üksikmängudes on Londonis olümpiakavas alles 14. korda. Geograafia üle ei ole põhjust kurta. Tänu keerukale valiksüsteemile tuleb mängijaid kõikjalt, kuigi mitte päris igast riigist. Üksikmängudes on Londonis olümpiakavas alles 14. korda.

Prantsuse tööstur ja maa olümpiakomitee liige krahv Jean de Beaumont on teinud võllanalja, et alles siis tunnetavad aastast miljonid teenivad tenniseprofid olümpiahingust, kui peavad elama olümpiakülas. Seda aga reeglilikult ei nõua ja kõik staarid pole seda ka teinud. Tennisikoos Martina Navratilova jõudis olümpialle alles 47-aastasena, osaledes

Ateenas 2004 paarismängus. Veerandfinaal jäi laeks. 1988. aastal jäi Navratiloval Sõuli sõitmata, sest ta pelgas ülipikka lennusõitu. Barcelonas 1992 pidi ta minema, kuid teoks see ei saanud. Navratilova oli tuntud selle poolest, et üüris tippturniiridel enda ja kuni 15-liikmelise kaaskonna jaoks maja, ka Ateenas ei elanud ta olümpiakülas. Kuid olümpiaküla kohvikus teda siiski nähti.

Teine USA staar Chris Evert elas Sõulis 1988 olümpiakülas. „See oli täiesti uudne kogemus. Ma olen võistlustel harjunud tubase teenindusega, kuid elu olümpiakülas polnudki nii hull,” märkis Evert, kes teisel on jälle öelnud, et olümpiakülas on „talumatud”. ●

Täna Delfi Spordis: Lõuna-Eestis algab suur rallipidu

Eesti koondise vanim sportlane debüteerib olümpial

Laskmine

Mullu EM-il kuuendaks tulnud Anžela Voronova sõnul pole vanus tema alal mingiks takistuseks.

Gennadi Medvedev
sport@delfi.ee

Eile sai olümpiaavarustuse kätte Eesti koondise vanim liige, laskur Anžela Voronova. 43-aastane kaitseväge kapral sõidab nii suurele spordipeole esimest korda.

„Meie alal ei ole vanus mingiks takistuseks,” rääkis Voronova. „Lasketiirus võib näha 50-aastaseid ja vanemaidki sportlasi.”

Möödunud aastal Euroopa meistrivõistlustel kuuenda koha saanud narvalanna Voronova teeb Londonis kaasa kahes harjutuses: kohe mängude esimesel võistluspäeval on kavas naiste õhupüssi harjutus 10 meetrilt ja 4. augustil väikepüssi harjutus 50 meetrilt. Viimane on ka tema trumpala, kus ta on tiitlivõistlustelt varemgi kõrgeid kohti koju toonud.

Võistleb ka rase laskur

Eile käisid Voronova ja treener Aleksandr Makarov, kelle käe all laskur on ligi 30 aastat harjutanud, Eesti olümpiakomitees koondise varustusel järel.

„Ma ei ole kunagi niipalju riideid saanud. Ka selles osas on olümpiamängud eriline sündmus,” naeris Voronova.

Laskmine ei ole spordiala, millest iga päev meedias räägitakse. Küll aga ületas kogu



Olümpial võtab Anžela Voronova püssi kätte kohe esimesel võistluspäeval.

Foto: Vallo Kruuser

maailmas uudiskünnise teade Malaysia laskurist Nur Suryanist, kes võistleb kaheksandat kuud rasedana.

„Tean Suryanit hästi, oleme tihtipeale koos võistelnud,” ütles Voronova ja lisas, et Malaysia sportlase otsus igal juhul mängudest osa võtta üllatas teda. ●

ISIKLIKKU**Anžela Voronova**

Laskur

- **Sündinud** 4. oktoobril 1968
- **Klubi:** Kaitsejõudude SK
- **Treener:** Aleksandr Makarov
- **Saavutused:**
- MM-i 12. koht (2010);
- EM-i 6. koht (2011), 7. koht (2005) ja 11. koht (2007);
- kolmekordne sõjaväelaste maailmameister
- Võistluskupäevad: 28. juuli ja 4. august

Olümpiaküla kohvik jäi mitmeks tunniks veeta

Veeprobleemid

Olümpiamängude kitsaskohad on enne avapidu alati teemaks. Erandiks ei ole ka London. Esmalt tekitasid paanikat turvapõrked, siis hullumeelsed ümmikud ja transport ning eile jõuti veevarustusele.

Olümpiaküla kohvik sulges üleile õhtul ukse mitmeks tunniks, sest veevarustus oli katkenud. Samuti oli häiritud ümbruses asuvate kioskite töö.

Veekatkestus tekkis olümpiaküla-esisel alal, kus asuvad poed, apteegid ning kus 17 000 sportlast ja ametnikku saavad kohtuda meedia esindajatega.

Korraldustoimkonna pressiesindaja kinnitas, et probleem on lokaalne, ei hõlma tervet olümpiaküla ning hiljemalt neljapäeva (eile – toim) õhtuks on kitsaskoht kõrvaldatud.

Kuulujutud said hoogu juurde sellest, kui ajakirjanikud nägid olümpiaküla lähedal tiirutamas suuri veetankereid. Korraldajad aga kinnitasid, et see vesi kulub taimede kastmiseks ning nad ei vea varusid.

Ükski sportlane pole seni kurtunud, et vett ei ole saada. Kriitikat on aga palvinud transport. Olümpialinnas oli eilse seisuga kohal 1300 sportlast.

● **Kristi Kirsberg**

BARUTO NELJAS KAOTUS

Nagoya-basho 12. võistluspäeval pidi Kaido Höövelson ehk Baruto tunnistama ozeki Kisenosato paremust. Kokku kaheksa võidu ja nelja kaotusega jagas Baruto eile seitsmendat kohta. **Delfi**

KURTIDE MM-I HÖBE

Kurtide kergejõustiku MM-il Torontos võitis Kairit Olenko (pildil) seitsmehvõistluses 4303 punktiga hõbemedali. Enne viimast ala oli ta veel esikohal, kuid vigastus ei lubanud 800 m jooksu lõpetada. **Delfi**

**Küprose klubi alistas Levadia kindlalt**

Jalgball. UEFA Euroopa Liiga II eelringis kaotas Tallinna FC Levadia Küprose klubi Anorthosis Famagusta 1 : 3. Kodumeeskond Levadia jäi kaotusseisu avapoolaja lõpus, kui 45. minutil tabas vastaste tsenderdus Aleksandr Kulinitš kätt ning teenitud penalti rea-

liseeris brasiillane Juliano Spadacio. Teisel poolajal Küprose klubi vaid kasvas eduseisu: 55. minutil lõi Laborde 2 : 0 ja 62. minutil Tony Calvo 3 : 0. Igor Morozov vähendas 82. minutil kaotusseisu 1 : 3, kuid see oli ka kõik. Levadiale ei olnud vastane tundmatu – 25. jaanuaril

2006 pidasid Levadia ja Anorthosis Famagusta Larnacas sõpruskohtumise, mis lõppes võõrustajate 2 : 1 võiduga. Korduskohtumine hooajal 2008/2009 Meistrite liiga alagrupiturniirile jõudnud Anorthosisega peetakse võõrsil neljapäeval. **EPL**

Foto: Hendrik Osula

Tour de France'il kõik paigas, pikk eraldistart ei otsusta enam midagi**Telegramm**

Ivar Jurtšenko
BAGNÈRES-DE-LUCHON



Viimase kõrgmägede etapiga Püreneesdes pandi 99. Tour de France'il sisuliselt paika kõik olulisemad paremusjärjestused.

Kollase särki arvestuses tehakse Touril ajalugu. 17. etapil kolmandana finišijoonel ületanud Bradley Wigginsist saab esimene britt, kes Prantsusmaal platsi puhtaks löönud. Vähe sellest – brittidel terendab koguni kaksikvõit, sest teist kohta kindlustas etapil Wiggins'i tiimikaaslane Christopher Froome. Üldarvestuses on kolmas mullune Vuelta võitja Vincenzo Nibali ning vaevalt temagi enam poodiumilt kukub.

Mägedekuninga mummulise särki võttis Püreneesdes muljet avaldaval moel prantslane Thomas Voeckler. Mulluse velotuuri neljas mees on teist aastat järjest imelises hoos, mil-

le kinnituseks kaks etapivõitu ning tiitel vajab veel vaid vormistamist. Astana rattur Fredrik Kessiakoff ponnistas küll kõvasti, kuid Voeckleril oli rootslase rünnakutele alati vastus olemas.

Taaramäe jääb maha

Valge särki arvestuses teeb täpselt sellist sõitu, mida lootnuks näha Rein Taaramäelt, 23-aastane ameeriklane Tejay van Garderen. Mõlemal rängal Pürenee etapil kaotas ta üldarvestuse parimatele vähem kui minutiga ning kerkis kokkuvõttes suisa 5. kohale.

Taaramäe on noorratturite reitingus viies, kuid ajaline kaotus esimestele kasvas Püreneesdes üle ühe tunni.

Sprinterite roheline punktisärk jääb ilmselt Peter Sagani selga. Touril debüteeriv 22-aastane slovakk on võitnud juba kolm etappi ning ei saa välistada, et võidab ühe veel. Niivõrd võimast debüüti pole Prantsusmaa velotuuri ammu nähtud.

Touril jääb sõita veel vaid kolm etappi ning „tühised“ 395 kilomeetrit. Pariis ootab! ●

TUURI 17. ETAPP**BAGNÈRES-DE-LUCHON – PEYRAGUDES, 143,5 KM**

1. Alejandro Valverde (HISPAANIA, MOVIESTAR) 04:12.11
2. Christopher Froome (SUURBRITANNIA, SKY) +00.19
3. Bradley Wiggins (SUURBRITANNIA, SKY) +00.19
4. Thibaut Pinot (PRANTSUSMAA, FDJ-BIGMAT) +00.22
5. Pierre Rolland (PRANTSUSMAA, EUROPCAR) +00.26
6. Jurgen van den Broeck (BELGIA, LOTTO-BELISOL) +00.26
- ... 42. Rein Taaramäe + 11.21

ÜLDARVESTUS

1. Bradley Wiggins (SUURBRITANNIA, SKY) 78:28.02
2. Christopher Froome (SUURBRITANNIA, SKY) + 02.05
3. Vincenzo Nibali (ITAALIA, LIQUIGAS-CANNONDALE) +02.41
- ... 37. Taaramäe +01:20.53

NOORE RATTURI ARVESTUS

1. Tejay van Garderen (USA, BMC RACING TEAM) 78:36.32
2. Thibaut Pinot (PRANTSUSMAA, FDJ-BIGMAT) +3.16
3. Steven Kruijswijk (HOLLAND, RABOBANK) +01:00.38
- ... 5. Taaramäe + 01:12.23

**26. juulil algusega
kell 13.30 Jõelähtmel**

Eesti Ekspressi golfiturniir

**Käbid ja
kännud** 2012

Võta oma isa, ema, poeg või tütar ühes ja tule osale Eesti Ekspressi golfiturniiril. Peaauhinnaks **uus iPad** koos **Eesti Ekspressi** ja **Eesti Päevalehe** digilehe aastase lugemisõigusega!

TOIMUMISKOHT: Jõelähtme Golfikeskuse Sea Course'il.

REGISTREERIMINE: info@egcc.ee, tel 602 5290.

OSAVÕTUTASU: mängides 9 rada – 40 €, mängides 18 rada – 60 €.

Osavõtutasu sisaldab *green-fee*'d, 50 harjutuspalli ja võistlusjärgset toitlustust. Osavõtutasu palume kanda MTÜ Estonian Golf & Country Club arvele 221021614555 Swedbank'is või maksta Caddiemasterile hiljemalt 23. juuliks.

AUHINNALAUDA TOETAB:

EXIT Golf

Callaway

PING

EESTI GOLFIKOOL

EUROPEAN TOUR COURSE

Best TOP 100 EUROPEAN COURSES

ESTONIAN GOLF & COUNTRY CLUB

EESTI EKSPRESS

Esimene täispikk mängufilm tüübilt, kelle lapsuke on **family guy**

100% SUTSETAB
 20% ROPENDAB
 70% TA POLE TAVALINE KALSUKARU

mark wahlberg mila kunis
 seth macfarlane

ted

K14

Saal 9	14:30	19:40	22:15		
Saal 10	12:05	14:35	17:15	19:45	22:20
A.Le Coq Sviit	19:15	21:45			

EESTI KEELES!

JÄÄAEG 4

PERE

Saal 1 3D eesti k.	12:45	15:20	18:10(v.a.N)
Saal 2 3D vene k.	11:20	13:50	16:25
Saal 5 3D vene keeles!	17:30		
Saal 5 3D inglise k. ilma tõlketa!	20:50		
Saal 7 3D eesti keeles!	11:40	16:45	
Saal 7 3D vene keeles!	14:15		
A.Le Coq Sviit 3D eesti keeles!	14:30(ainult L-P)	17:05	

EESTI KEELES!

VAPRAKE

3D-EKRAANIL
 KINODES 3. AUGUSTIST!

ROBERT DE NIRO SIGOURNEY WEAVER CILLIAN MURPHY

K12

Saal 8	12:00	14:25	17:05	19:35	22:15
--------	-------	-------	-------	-------	-------

ROBERT PATTINSON
 DAVID CRONENBERGI FILMIS

COSMOPOLIS

K12

Saal 2	19:00		
Saal 6	13:40	19:30	21:55

BEN STILLER VINCE VAUGHN JONAH HILL
 RICHARD AYOADE

PAKUME KAITSET.
 HOOLIMATA OHU SUURSEST.
 KINODES 10. AUGUSTIST

NAABRI-VALVE

PIMEDUSE RÜÜTLI MS12
TAASTULEK Saal 1 18:10(ainult N) 20:30(ainult L, P) 21:40(ainult N)
EELLINASTUSED!

IMELINE ÄMBLIKMEES MS12
 Saal 1 3D 20:45(v.a. L, P, N)
 Saal 2 3D 21:30
 Saal 5 3D 11:25 14:25

1+1 MS12
 Saal 3 11:45 19:20 21:45

PROMETHEUS 3D K12
 Saal 3 16:35
 Saal 7 19:15(v.a. K)

SUPER-MIKE K14
 Saal 3 14:10
 Saal 7 22:00(v.a. K)

Coca-Cola Plaza

www.forumcinemas.ee
 wap.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

PÕRGULIKUD PULMAD K14
 Saal 4 13:10 22:10

PULKSON ON HÄDAS PERE
 Saal 4 eesti keeles! 11:35 17:55

ROKIAJASTU MS12
 Saal 4 15:15 19:30

MADAGASKAR 3: EUROOPA TAGAOTSITUIMAD 3D PERE

Saal 6 eesti keeles! 16:30
 Saal 6 vene keeles! 11:30

MET SUVEHOOAEG 2012: LUCIA DI LAMMERMOOR L
 Saal 7 20:00(ainult K)

LUMIVALGEKE JA KÜTT MS12
 Saal 9 11:50 17:00

*A.Le Coq Sviiti seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00
 Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,00€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 4,50€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 6,50€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 5,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

EUROPA CINEMAS
 MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

ARTIS
 KUNST ON KINOS

PULKSON ON HÄDAS
 EESTI KEELES
 11:00 12:30 16:30

Naised
 Malgoska Szumowska film
 13:00 17:00 21:00

Briti veinikino
 18:30

20.07	Pulkson on hädask - eesti keeles	11:00 12:30 16:30	2 päeva New Yorgis	14:30
	Üks kass Pariisis - eesti keeles	11:30	Onupojad	15:00 19:00 21:30
	Naised	13:00 17:00 21:00	Briti veinikino: Happy-go-Lucky	18:30

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO «SÕPRUS»
 EUROPA CINEMAS
 MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
 PARIS KINO - AASTAST 1955

Naised
 Malgoska Szumowska film
 16:30 18:30

Hoorade hiilgus
 20:30

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Katusekino suurim söber Carlsberg elisa PÖFF

KATUSE KINO VIRU KESKUSE KATUSETERRASSIL

TÄNA KINOKLASSIKA
 Last Tango in Paris
 Bernardo Bertolucci
 Retrospective 1972/129min

HOMME KINOKLASSIKA
 Besieged
 Bernardo Bertolucci
 Retrospective 1998/93min

PILETID EELMÜÜGIKST: Piletilevist või katusekino.ee
 Osta pilet eelmüügist vihmakindlatele soojendusega terrassidele.
KOHAPEAL: pool saalist tuleb müüki alati enne seanssi Katusekinos.

KATUSEKINO.EE
 Avatud E-R 12-02, L-P 17-02

Meediapartnerid: ESTI EKSPRESS, Eesti Päevaleht, UHO Partner: viru

ooper raekojas
 Kontserdid Tallinna raekojas

MTÜ Musicante ja Rahvuskooper Estonia koostööprojekt

20. juuli kell 20
Galakontsert
Monika-Evelin Liiv (metsosopran, Eesti/Soome)
Heli Veskus (sopran, RO Estonia)
Priit Volmer (bass, RO Estonia)
Mart Madiste (tenor, RO Estonia)
Tarmo Eespere (klaver, RO Estonia)

Mozart, Gounod, Bizet, Puccini

Piletid müügil Piletimaailmas, Piletilevis, Tallinna Turismiinfo Keskuses ja 1 tund enne kontserdi algust kohapeal.

EESTI EKSPRESS 19. juuli 2012
 SÖLTUMATU NÄDALALEHT

Ajakirjanduslik eksperiment: sotsid pakkusid mulle sala-liikme kohta

Eesti riik doteerib soomlaste lennureise

Kurjategija pettis presidendilt armuandmise välja?

MARI PEEGEL
 Õnne sünnipäevaks!
 Eesti Päevaleht

GYÖRGY DRAGOMÁN
VALGE KUNINGAS

Sarja „Areeni bestseller“ 3. raamat

ESTI EKSPRESS RAAMAT

GYÖRGY DRAGOMÁN VALGE KUNINGAS

„Valge kuningas“ koosneb novellidest, mis illustreerivad tõetuult suureks kasvamise rööme ja alandusi, moodustades tervikuna paljutahulise ja unustamatu portree elust ängistavas riigis, mis tegelikult võiks olla mis tahes endise Nõukogude Liidu maa.

Saadaval raamatupoodides. Tellimiseks helista telefonil 680 4444 või klienditugi@lehed.ee

areeni bestseller

Rahvusvaheline www.jarvifestival.ee

Järvi Suvefestival

26. juuli-2. august 2012 Pärnus

N, 26.07 kl 18 Pärnu Kontserdimajas
Kontsert Vardo Rumessen 70

N, 26.07 kl 20 Pärnu Kontserdimajas
Avakontsert. Järvi Festivaliorkester, segakoor Latvija, dirigent Paavo Järvi

R, 27.07 21 Ammende Villa õues
"Brazil!" Suur vabaõhukontsert jazzi ning bossanoovaga. Martin Kuuskmann, bänd, keelpillid

R, 27.07 kl 18 Türi kirikus
L, 28.07 kl 15 Pärnu Eliisabeti kirikus
Järvi Rahvusvahelise Dirigentide Meistrikursuse lõppkontsert

L, 28.07 kl 19 Pärnu Kontserdimajas
Järvi Suvefestivali Gala
22 muusikut üle maailma

P, 29.07 kl 15 Ammende Villas
Lastekontsert – Järvid ja lapsed

P, 29.07 kl 17 Pärnu Raekojas
"Raepromenaad"

P, 29.07 kl 20 Pärnu Kontserdimajas
"Viva! Mozart!". Järvi Festivaliorkester, dirigent Paavo Järvi, solistid Kalle ja Kristjan Randalu ja Anneli Peebo

E, 30.07 kl 17 Pärnu Raekojas ja kl 21 Pärnu Eliisabeti kirikus.
"Järvide päev"

T, 31.07 kl 20 Pärnu Kontserdimajas
Kammerkontsert Kalle Randalu ja sõbrad

K, 1.08 kl 22 Eliisabeti kirikus.
Õklassika

N, 2.08 kl 20 Pärnu Kontserdimajas
Festivali lõppkontsert "Neeme Järvi 75"







Ost

- **Ostansõiduauto, pakkuda võib kõike, ka romusid ja vene autosid või kaubikut.** Tel 5629 8239.
- **Reval Antiik ostab vanu maale, münte, kuld- ja hõbeesemeid, märke, mööblit, raamatuid, jms.** Pakkuda võib kõike, mis tundub olevat vana. Müüriava 2, 6440747, 511 8825

Laen

- **Laen kinnisvara tagatisel. ASA&O LaenuGrupp.** Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Teenus

- **KAARDID ENNUSTAVAD** Tel 900 1727 24h, h 1,09€/min www.ennustus.ee

Mälestuste päiksekullas elad ikka meiega

Südamlik kaastunne Teedule, Jutale ja Jaanikale kalli

BIANKA TAMMSAARE

kaotuse puhul

Sõbrad ja endised tiimikaaslased Elioni päevilt

Armas klassivend

MATI ASPER

28.07.1941 – 17.07.2012

Meie siiras kaastunne kõigile omastele

Mälestavad Tallinna 28. Mittetäieliku Keskkooli 1955 a. lennu 7-c klassi lõpetajad

- **NÕUANDELIIN** tel 900 5020. Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97€/min.

Müük

- **Otsime uusi kliente ja võibolla vahetame välja mõned vanad.** Müüme kasutatud kodumasinaid, pakettaknaid, profi-, mööblit jne. Tähetorni 21-i Tall. E-R 10-17 APUNEKS OÜ
- **Saetud, lõhutud küttepuid: lepp, kask, sanglepp, saar, kuusk ja segapuid koos transpordiga.** Tel 672 5338, mob 525 9433 Votikmetsa OÜ

Remont

- **Teen korterite ja eramute remonti.** Tel 501 6542.
- **Fasaadide soojustus, krohvitoõd, lamekatusetööd kogunud meistritelt.** Tel 6553 508, 501 6048.

Vaikselt lahkusid emake hea, muredest, valudest enam eitea

ÕILME ILMSALU

22.02.2012 – 13.07.2012

Omaksed

Lahkunu tuhastatakse

Vabariigi Presidendi Kantselei mälestab leinas Riigivapi teenemärgi kavaleri

RAIMUND HAGELBERGI

ja avaldab südamlikku kaastunnet lahkunu omastele

Renlog

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.

Tel 517 4303, argo@renlog.ee

www.renlog.ee

TIPOLIIN KINNISVARABÜROO

VELJO TARVIS
tel. 5647 1516, tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME - TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS



Kontsert

- **KAKSBASSI. KAKS KIRIKUT** Ain Anger (bass, Austria/Eesti), Jaako Ryhänen (bass, Soome) oreil Piret Aidulo, klaveril Piia Paemurru 27.07 kl 18 Kärkla kirikus 28.07 kl 18 Tallinna Jaani kirikus Pääsmed Kärklas 7.-/5.-, Tallinnas 10.-/7.- Piletilevis, Selverites ja tund enne kohapeal

Teated

- **Trofa Arendus OÜ (pankrotis) pankrotihaldur müüb Pankr 5 § 136 alusel suulisel enampakkumisel** Trofa Arendus OÜ (pankrotis) omandis olevat alljärgnevat kinnisasja alghinnaga 50000,00 eurot. Kinnisasi – Harju Maakohtu kinnistusosakond, registrios nr 6238302 (kastritunnus 72703:001:0472), asukohaga Saue linn, Paju tn 6, 90% tootmismaa, 10% ärimaa, pindala 5111 m². Täpsem info enampakkumisel müügil tulevate kinnisasjade ja enampakkumisel osalemise tingimuste kohta on kätte saadav väljaandes Ametlikud Teadaanded aadressil: http://www.ametlikudteadaanded.ee/index.php?act=1&teade=4931276 Suuline enampakkumine toimub 08. augustil 2012.a., kell 11:00 aadressil Advokaadibüroo Selberg & Ko, Estonia pst 1, Tallinn. Värava on võimalik tutvuda kokku leppides eve@selberg.ee või tel 6609634.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallid ema, vanaema ja vanavanaema

HERTHA AMOS

05.03.1923 – 18.07.2012

Leinavad lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed

Ärasaatmine toimub 21. juulil kl 13 Pärnamäe Krematooriumist

Tõde on valus uskuda raske kaotusele...

Siiras kaastunnetele Juta, Jaanika ja Doris kalli

BIANKA

kaotuse puhul

Sirje ja Sirley

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepike eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Sügav kaastunne Neeme Abnerile

ISA

kaotuse puhul

AS G4S Eesti

Kallist rühmakaaslast

TIJU NOOL
(Põhako)

mälestavad TPI KO eriala 1975.a. lõpetajad

Südamlik kaastunne Margus Friedenthalile kalli

EMA

kaotuse puhul

Põllumajandusuuringute Keskus

Südamlik kaastunne Teedule kalli inimese

BIANKA TAMMSAAR

kaotuse puhul

Kolleegid Elioni vanast Arendusosakonnast

Eesti Teaduste Akadeemia, Eesti Pank ja Tartu Ülikool mälestavad akadeemik

RAIMUND HAGELBERGI

07.02.1927 – 17.07.2012

Raimund Hagelberg sündis 7. veebruaril 1927 Tallinnas. 1946. aastal lõpetas ta Tallinna Reaalkooli ja 1950. aastal Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna, millele järgnes samas aspirantuur. 1954. aastal kaitses ta kandidaad- ja 1967. aastal doktoritöö, mis mõlemad olid pühendatud panganduse ja majandusanalüüsi probleemistikule.

Aastatel 1953 – 1954 oli Raimund Hagelberg Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudi nooremteadur, 1954 – 1982 Tartu Ülikooli majandusteaduskonna vanemõpetaja, dotsent ja professor, alates 1995. aastast emeriitprofessor.

Raimund Hagelbergi teadusuuringud olid suunatud ettevõtte majandusliku analüüsi metodoloogiale, rahanduse teooriale, ettevõtete rahandusele, haridusele, teaduse ja kõrgkooli ökonomikale, majanduse üldteooriale, pangandusele ja krediidile. Tema tee teaduses kulges paralleelselt õpetamisega Tartu Ülikoolis, kus põhiõppeaineks oli ettevõtete ja rahvamajanduse rahandus. See hõlmas rahaliste suhete kõiki põhiavaldkondi kogu majandust läbivalt, eeldas põhjuslike seoste analüüsi ja majandusprotsesside üldistamist ning tagas akadeemilise majandushariduse ja -teaduse arengu ülikoolis. Juba 1960ndatel aastatel hakkas Raimund Hagelberg ühena esimestest Eestis süvatahelepanu pöörama teadusfilosoofiale, teadusloole ja teaduse metodoloogiale. Rahanduse ja krediiditeaduse juhina kujundas ta oma õpilastest ühe tugevama majandusteadlaste koolkonna Eestis ning etendas määravat osa Tartu Ülikooli majandusteaduskonna arengus.

1981. aastal valiti professor Hagelberg Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks majandusteaduse alal. Aastatel 1982 – 1989 oli ta Eesti TA teaduslik peasekretär.

Raimund Hagelbergi rikkalikud teadmised kandsid head vilja taasiseseisvunud Eesti Vabariigis, kus ta tegi kaasa kõik tähtsamad sammud Eesti Panga uuesti ülesehitamisel ning krooni kasutuselevõtmisel. Aastatel 1989 – 1992 oli ta Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimehe nõunik ning 1990. aastal valiti Eesti Panga Nõukogu liikmeks, kellena töötas kuni 1998. aastani. Seejärel sai temast Eesti Panga nõunik. Eesti Panga nõukogu liikmena ja nõunikuna keskendus Raimund Hagelberg Eesti raha- ja pangandus-süsteemi konservatiivsete alustegade ülesehitamisele ning Eesti Panga organisatsiooni arendamisele.

2000. aastal pälvis ta Riigivapi III klassi teenetemärgi.

Raimund Hagelberg suri 17. juulil 2012.

Ärasaatmine 23. juulil kl 13 Eesti Teaduste Akadeemia hoones Tallinnas, Kohtu 6.

////// Eesti Kontsert

SAAREMAA OOPERIPÄEVAD 16.–23. juuli

R 20. juuli kell 20 Kihelkonna kirik
Ain Anger (bass)
Tallinna Kammerorkester
Dirigent Risto Joost

R 20. juuli kell 20 Kuressaare lossi ooperimaja
JAY REISE „RASPUTIN“
Moskva Ooperiteater Helikon

L 21. juuli kell 14 Jämaja kirik
Rahvuskoor Estonia poistekoor
Dirigent Hirvo Surva

L 21. juuli kell 18 Laurentsiuse kirik
Ain Anger (bass)
Tallinna Kammerorkester
Dirigent Risto Joost

L 21. juuli kell 20 Kuressaare lossi ooperimaja
DONIZETTI „MARIA STUARDA“
Teater Vanemuine

Info tel Tallinnas 614 7760, Tartus 737 7537, Pärnus 445 5800, Jõhvis 33 42 000, www.concert.ee

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele kalli

BIANKA TAMMSAARE

surma puhul

Töökaaslased Eesti Töötukassast

Meie südamlik kaastunne Maie-Liisa Sildnikule kalli

VANAISA

lahkumise puhul

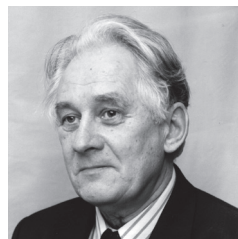
VIA Media pere

Südamlik kaastunne Teedule kalli inimese

BIANKA TAMMSAAR

kaotuse puhul

Kolleegid Elioni vanast Arendusosakonnast



Eesti Teaduste Akadeemia, Eesti Pank ja Tartu Ülikool mälestavad akadeemik

RAIMUND HAGELBERGI

07.02.1927 – 17.07.2012

Raimund Hagelberg sündis 7. veebruaril 1927 Tallinnas. 1946. aastal lõpetas ta Tallinna Reaalkooli ja 1950. aastal Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna, millele järgnes samas aspirantuur. 1954. aastal kaitses ta kandidaad- ja 1967. aastal doktoritöö, mis mõlemad olid pühendatud panganduse ja majandusanalüüsi probleemistikule.

Aastatel 1953 – 1954 oli Raimund Hagelberg Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudi nooremteadur, 1954 – 1982 Tartu Ülikooli majandusteaduskonna vanemõpetaja, dotsent ja professor, alates 1995. aastast emeriitprofessor.

Raimund Hagelbergi teadusuuringud olid suunatud ettevõtte majandusliku analüüsi metodoloogiale, rahanduse teooriale, ettevõtete rahandusele, haridusele, teaduse ja kõrgkooli ökonomikale, majanduse üldteooriale, pangandusele ja krediidile. Tema tee teaduses kulges paralleelselt õpetamisega Tartu Ülikoolis, kus põhiõppeaineks oli ettevõtete ja rahvamajanduse rahandus. See hõlmas rahaliste suhete kõiki põhiavaldkondi kogu majandust läbivalt, eeldas põhjuslike seoste analüüsi ja majandusprotsesside üldistamist ning tagas akadeemilise majandushariduse ja -teaduse arengu ülikoolis. Juba 1960ndatel aastatel hakkas Raimund Hagelberg ühena esimestest Eestis süvatahelepanu pöörama teadusfilosoofiale, teadusloole ja teaduse metodoloogiale. Rahanduse ja krediiditeaduse juhina kujundas ta oma õpilastest ühe tugevama majandusteadlaste koolkonna Eestis ning etendas määravat osa Tartu Ülikooli majandusteaduskonna arengus.

1981. aastal valiti professor Hagelberg Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks majandusteaduse alal. Aastatel 1982 – 1989 oli ta Eesti TA teaduslik peasekretär.

Raimund Hagelbergi rikkalikud teadmised kandsid head vilja taasiseseisvunud Eesti Vabariigis, kus ta tegi kaasa kõik tähtsamad sammud Eesti Panga uuesti ülesehitamisel ning krooni kasutuselevõtmisel. Aastatel 1989 – 1992 oli ta Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimehe nõunik ning 1990. aastal valiti Eesti Panga Nõukogu liikmeks, kellena töötas kuni 1998. aastani. Seejärel sai temast Eesti Panga nõunik. Eesti Panga nõukogu liikmena ja nõunikuna keskendus Raimund Hagelberg Eesti raha- ja pangandus-süsteemi konservatiivsete alustegade ülesehitamisele ning Eesti Panga organisatsiooni arendamisele.

2000. aastal pälvis ta Riigivapi III klassi teenetemärgi.

Raimund Hagelberg suri 17. juulil 2012.

Ärasaatmine 23. juulil kl 13 Eesti Teaduste Akadeemia hoones Tallinnas, Kohtu 6.

TALLINNA LINNATEATER

Tõde ja õigus. Teine osa

10., 11., 13., 14., 24., 25. augustil 18.00

Homme näeme

22., 23. augustil 19.00

Keti lõpp

4., 5. septembril 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

LEA RAUSI

mälestavad tema koolisõbrad Eha, Heli, Tiina, Helle, Mare, Õie, Uno, Heiki, Raivo, Rein, Jüri

Sügav kaastunne Tiiu Vilmsile

ÕE

surma puhul

Luule, Irina, Helve

Avaldame sügavat kaastunnet Reet Ohakale ema

HELGA KROON

surma puhul

OÜ Helina Tilk kollektiiv

TELEVISIOON

ETV	KANAL 2	TV3
07.40 Väike maja preerias: Tulus saak (USA 1975)	06.00 Punased roosid*, 297/400	06.15 Bakugan
08.30 Meie inimesed: Terje ja Ülle (ETV 2011)	06.45 Ookeanitudruku seiklused	06.40 Chuggington
08.55 Gilmore'i tüdrukud, 7/22 (USA 2005)	07.10 Metsik hõbetakk	07.05 Bakugan*
09.35 Oru valitseja (Inglise 2001)*	07.35 Täitsa tavaline Andy	07.30 Simpsonid 8, 12: Hulluse mägi
10.25 Reisisaade Mount Everest, 2/6 (ETV 2003)*	08.00 Suvereporter*	07.55 Kirglik süda, 81*
11.00 Roki seitse lainet, 3/7: Punkja rokk (Suurbritannia 2007)*	09.00 Ettevaatust inglisa*, 99/194	08.50 Selline on elu!*
11.50 Ajalik ja ajatu: Kümme kirikuisa. Kümme maali, 6 (Eesti 2010)	10.00 Talisman*, 19/100	09.50 Elu keset linna, 14*
12.15 Asja mõte, 5/9: Argiela aarded (ETV 2009)*	11.00 Kodus ja võõrsil*, 5288	10.20 Vaprad ja ilusad, 6265*
12.45 11 000 aastat hiljem, 6/10: Otsus on lõplik (ETV 2008)	11.30 Köögikubjas	10.45 Top Shop
13.30 2020: Masinimene või inimasin? (ETV 2009)*	12.30 Ellujääja	11.10 Simpsonid 8, 12: Hulluse mägi*
14.00 Viimane võimalus näha, 6/7: Sini-vaalad (Last Chance to See, Inglise 2009)*. Loodusdokk	13.00 Knight Rider: Kaitseingel	11.40 Öhtusöök viiele: parimad palad
15.00 3 hitti: Filmimuusika töötused (ETV 2011)	14.00 Pärapärgu perekond: Signaalid	12.10 Seaduse nimel 2: Hoolduskohustus
15.10 Stiilipeo tegemine (Eesti 2005)	14.30 Südamedetukse, 211/255	13.05 Vale jälgedel 3, 8: Suitsune*
15.25 Väike maja preerias (USA 1975)*	15.30 Punased roosid, 298/400	14.00 Kätemaksukontor 3, 12: Kadunud tüdruk 2*
16.15 Gilmore'i tüdrukud, 7/22 (USA 2005)*	16.30 Talisman, 20/100	15.00 Vaprad ja ilusad, 6266
17.00 Aktuaalne kaamera	17.30 Ettevaatust inglisa, 100/194	15.25 Selline on elu!
17.10 Eesti mäng*	18.30 Kodus ja võõrsil, 5289	16.25 Kirglik süda, 82
17.40 Südameasi (Inglise 2002)	19.00 Eestlane ja venelane: Talu	17.25 Selgetnägijate tuleproov 4, 5*
18.30 Aktuaalne kaamera	19.30 Heeringas Veenuse ölal	18.30 Elu keset linna, 15
18.45 ehk, uhhduur 3 (ETV 2011)	20.00 Galileo	19.00 Seitsmesed suvesadamas
19.10 Oru valitseja (Inglise 2002)	21.00 Suvereporter	19.30 Kätemaksukontor 4, 1: Pommi-meis 1/2
20.05 Hercule Poirot: Tragöödia Marsdoni mõisas (Inglise 1991)	22.00 Kalevipojad: Karupisarad	20.30 Selgetnägijate tuleproov 4, 6
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport.	22.55 NCIS Los Angeles: Taotluslikult juhulik	21.30 Hawaii 5-0 1, 22: Südamedetukse
21.30 Stiilipidu (Eesti 2005)	00.45 Doktor Hollywood (Doc Hollywood, USA 1991). R: Michael Caton-Jones. O: Michael J. Fox, Julie Warner. Romantiline komöödia	22.30 KINO3: Beverly Hillsi võmm 2 (Beverly Hills Cop II, USA 1987). Märulikomöödia. R: Tony Scott. O: Eddie Murphy, Judge Reinhold, John Ashton, Jürgen Prochnow, Ronny Cox, Brigitte Nielsen
23.20 Lähme lendame!, 4 (Inglise 2010)	02.30 Knight Rider*: Kaitseingel	00.30 Anna Nicole (Anna Nicole, USA 2007). Tõsielul põhinev lugu USA seksisümbolija ja Playboy kaanetüdruku Anna Nicole Smithi traagilisest elust
23.50 Südameasi (Inglise 2002)*	03.20 Suvereporter*	02.13 TV3play.ee uudised
00.40 Hung (USA 2010)	04.10 Kaks kanget Venemaal*	02.15 Reede 12: Osa 2 (Friday The 13th - Part II, USA 1981). Oudusfilm
01.05 Luuletus: Tommyboy. Jing ja Jang (ETV 2009)	04.55 Dexter*: Seisev vesi	03.40 Seitsmesed suvesadamas
01.13 ERR-i uudised	05.45 Saladused*	04.05 Kalevi naised, 20
		04.30 Selline on elu!*
		05.15 Seitsmesed suvesadamas

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.30 Garth ja Bev* **07.40** Aisopose teater* **07.50** Kuulsad muinaslood* **07.55** Väike Nicolas* **08.10** Konn ja sõbrad* **08.15** Tule õuel, 8/16 (Eesti 2012)* **08.45** Kalailm, 7/29* **09.15** Kloostrite kutse, 2/5 (Soome 2007)* **09.45** Rokiklassika: Nirvana. Nevermind (Classic Albums, Inglise 2004)* **10.35** ERR-i uudised **17.10** Venemaa avar loodus, 7/7: Kuidas tehti sarja (Wild Russia, Saksa 2009)* **18.00** Muumioru lood **18.20** Kuulsad muinaslood **18.25** Kuulsad muinaslood **18.35** Baleriin Angelina **18.45** Aisopose teater **18.55** Garth ja Bev **19.10** Nuki ja sõbrad **19.15** Nuki ja sõbrad **19.20** AK (viipekeeles) **19.30** AK (vn) **19.45** Jüri Üdi klubi: Libahundist Mati Undini (ETV 2012) **20.40** Pedajase ruum (ETV 1991) **21.30** Külgeloomise kunst (The Fine art of Seduction, Holland 2009) **22.20** Üksildane Uitaja ja Don Quijote Tallinnas, 4/26 (ETV 1992) **22.40** Üheksandas taevas (Saksamaa 2008)* **00.24** ERR-i uudised

Kanal 11

06.05 Armastus või raha, 60 **06.55** Heartland* **07.45** Südamedetukse, 210 **08.40** Doktor

Oz* **09.35** Doktor Oz **10.30** Oprah* **11.25** Briti tippmodell* **12.20** Top Shop **12.35** 10 päevaga 10 aastat nooremaks* **13.30** Piinlikud kehad* **14.30** Tee õnele, 319 **15.25** Tee õnele, 320 **16.20** Heartland **17.15** Oprah **18.15** Doktor Oz **19.10** Saladused **20.00** Briti tippmodell **21.00** Romantiline reede - Särav täht (Bright Star, Prantsusmaa/UK/Austraalia 2009) **23.10** Linnaelu, 24 **00.05** Suvereporter **00.50** Fort Boyard **01.40** Saladused* **02.15** Heartland*: Kummitustetall **03.00** Doktor Oz* **03.45** Doktor Oz* **04.30** Fort Boyard* **05.20** Suvereporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed suvesadamas **09.30** Elu keset linna 1, 31* **10.00** Kohver 1, 3 **11.00** Daredevil - kartmatu tasuja (Daredevil, USA 2003) **13.10** Top Shop **13.30** Elu keset linna 1, 32 **14.00** Farscape - kosmoses kaotsis 2, 36 **15.00** Kohver 1, 3* **16.00** Rendiiisa, 4 **16.30** Eureka 4, 14* **17.30** NCIS: Kriminallistid 3, 55 **18.30** Simpsonid 16, 20* **19.00** Futurama 3, 16 **19.30** Perepea 3, 31 **19.55** Seks ja linn 6, 86 **20.30** Carclass Laitse Rally Park Live **21.05** Amee-

rika otsib superstaari 11, 31 **22.50** Ameerika otsib superstaari 11, 32 **23.45** Paljalt naljakas **00.15** KINOÖHTU: Radikaalsed manöövrivid (Grind, USA 2003) **02.15** Heroes 4, 8 **03.00** Hommikuraadio **05.00** Elu keset linna 1, 32* **05.25** Seitsmesed suvesadamas **05.50** Uudistemagasin

Kanal 12

07.00 Suvereporter **07.55** Kahevõitlus* **08.25** Tuvikesed* **08.50** Kahevõitlus* **09.15** Rannavalve* **10.05** Jututuba **12.20** Stealth - superhävõtaja* (Stealth, USA 2005) **14.15** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga*: Senegal & Guinea-Bissau **15.00** Rannavalve **15.50** MacGyver* **16.40** Walker - Texase korraldajad **17.30** Maailma kõige hämmastavamad videod* **18.20** MacGyver **19.10** Walker - Texase korraldajad **20.00** Foobia **20.50** Terasmunad, 18 **21.30** Pöörased spordiklipid **22.00** Kreisid reisid: Metsik Lääs **22.30** Klikitähed **23.00** Kõik mängu! **23.30** Duudsonid **00.00** Tuvikesed **00.30** Maailma kõige hämmastavamad videod **01.20** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Valitsev planeetide seis tekitab soovi olla liider. Samal ajal oled nüüd kergemini ärrituv ja kipud ka täiesti süütut kriitikat väga isiklikult võtma.

SÕNN Kodu ja tööga seotud on omavahel sõlmes. Üks toimib teise arvel - peaksid leidma mõlemat valdkonda rahuldava tasakaalu. Eelolevatel päevadel väldi stressi.

KAKSIKUD Võib juhtuda, et torkad ise silma mõne veidrusiga või satud veidraste olukorda. Suuri riske pole soovitatav võtta - fortuuna ei pruugi kaasa tulla. Kuid intiimses liinis on kasvav faas.

VÄHK Tänu heale fantaasiale suudad lahendada paljud probleemid. Ka loomingulises töös oled väga produktiivne, sest näed seoseid, mida sa tavaliselt ei märka.

LÕVI Oled vägagi energilises meeleolus, mistõttu võid püüda murda sisse lahtisest uksest. Sul on raskusi oma energia õige suunamise ja kasutamisega.

NEITSI Kujunevad olukorrad võivad panna proovile sinu sotsiaalse vastutusvõime: näiteks kas oled usaldusväärne äripartner ja kas sinu sõna maksab?

KAALUD Keegi ei saa su fantaasiakannu vastu! Kui näed autonumbrit 666, siis arvad kohe, et mängus on saatanlikud jõud!

SKORPION Jälgi end rohkem kõrvalt: võimalik, et käitunud või räägid viisil, mis jätab sinust teistele vale mulje. Oled kui näitleja mingis rollis. Võid kohata boheemlast.

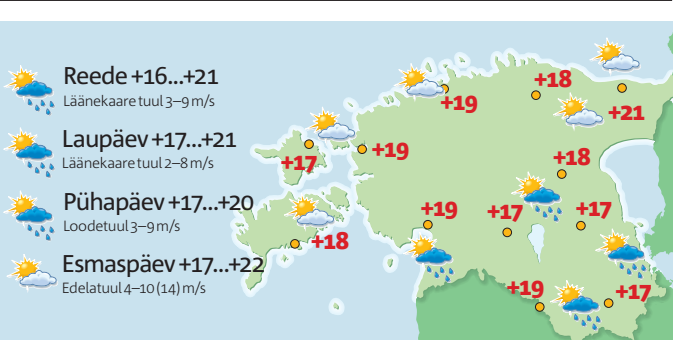
AMBUR Parim päev avalikeks esinemisteks, reklaamiks, oma mõtete ja seisukohtade propageerimiseks. Kõik, mida ütled, jõuab hästi kohale.

KALJUKITS Vajad täna sügavaid ja vaimset avarust pakkuvaid elamuusi - näiteks kunstist, muusikast, kirjandusest. Võimalik on vaatenurga või suhtumise muutus.

VEEVALAJA Kui sul on selleks kalduvust, võid oma veidrustega liiale minna. Sulle meeldib demonstreerida oma vabadusiha näidata.

KALAD Takerdud pisiasjadesse ega suuda seetõttu puude taga metsa näha. Püüad igast kohtumisest isiklikku kasu lõigata ja see ei jää teistele märkamata.

ILM



RISTSÕNA

	KÖVER MÖÖK PÜSI	KAUNISTUS VÄÄVEL	METALLIST AAS ...MÄRK	...CAMTO ILU NING PEENUSE TAOITLEJA	LINN SUUR-BRITANNIAS HUMORIST	LOOGIKA ERK-TEADLANE HÄRJAJA VEOPUJU	JUMALA KASKJALG KÄÄNE	SISEMAJANDUSE KOGU-PRODUKT SOOTIMA	TEOSE LOOJA KIITSAS
KÄRPLANE									
PAPS									
KORVPALLUR									
PAPI									
TEISEGA SARNANEV NÄHTUS PLAATINA									
LINN AUSTRIAS ERALDATUD LINNAOASA									
LIND									
MEREMEESE (Inglise k.)									
KALA									
ILUTAIM									
KEHVERESUS									
TOORIUM									
KV-SAMMAS EESTI RAHVUS-TOIT									
MADU									
KUMMUB PEA KOHAL									

ERKKI KÖLU PÄEVAANEKDODID

●● Tsaar ärkab pärast oma 50. juubeli pidustusi hirmsa röökimise peale. „Mis hääl see selline on?“ küsib ta kojulemat. „Lohe Gorinõtš, kes teile eile kingiti, nõuab süüa!“ „Ja mida ta sööb?“ „Süütuid neide!“ Tsaar sügab kukalt: „Kahju loomakesest, meie juures sureb ta küll nalga...“ ●● Venelane, sakslane ja prantslane satuvad inimsööjate kätte vang. Pealik laseb igaühele kaks pisikest raudkuuli anda ja ütleb: „Võtke need kuulikesed. Kes suudab mind kuulikestega üllatada, saab

vabaks, ülejäänud sööme ära.“ Mehed suletakse üksikongi-desse. Järgmisel päeval läheb pealik vange vaatama. Sakslane on ühe kuulikese nina otsa seadnud, teise selle otsa ja käib kongis ringi, kuulikesed aga maha ei kuku. Prantslane zongleerib kuulidega nagu kogunud zonglööri. Pealik astub ka venelase juurest läbi ja teatab siis oma otsuse: „Venelane vabaks lasta, teised kaks katlasse!“ „Millega see venelane sind üllatas, suur pealik?“ küsib hõim. „Ühe kuulikese ta lõhkus ära, aga teise... kaotas ära!“

MEIE PLANEET:

Meie maailm



Dilbert



SUDOKU Pappocom

8		6			5
6	9		1 3		
	4				
9	2		6		
	1 9		2 5		
		8		2	4
				4	
		1 8		7	3
7			4		6

SUDOKU reeglid

●● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

2	1	3	8	4	7	5	6	9
5	4	8	6	1	9	7	3	2
9	6	7	3	5	2	1	4	8
3	5	2	7	6	1	9	8	4
6	8	4	9	3	5	2	1	7
7	9	1	2	8	4	3	5	6
8	2	6	1	9	3	4	7	5
4	3	9	5	7	8	6	2	1
1	7	5	4	2	6	8	9	3

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi: www.epl.ee/sudoku

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

Koerte suvine nuhtlus – äge nahapõletik ehk märg ekseem

Lemmik

Tiina Toomet

MTÜ Teie Loomakliinikud



Kuigi suvi on olnud pigem jahe, on soojust ja niiskust piisavalt, nii et esimesed märja ekseemiga koerad on kliinikusse jõudnud.

Märg ekseem ehk *hot spot* ehk äge märg nahapõletik või retriiveriekseem ongi põhiliselt sooja ja niiske perioodi haigus, kuid seda võib esineda ka südatalvel.

Retriiveriekseemiks nimetatakse haigust mõnel pool ilmselt seetõttu, et seda esineb palju just seda tõugu koertel. Retriiverid ujuvad hea meelega, aga kuna neil on paks ja tihe karv, jääb see pärast suplust pikaks ajaks niiskeks, ja koertel on üsna sageli ka allergiast põhjustatud nahahädasid. Kõik nimetatud tegurid kokku annavadki hea eelduse suvise märja ekseemi tekkeks. Aastaid tagasi, kui Eestis retriivereid veel eriti ei olnud, nimetasid arstid seda haigust rotveileriekseemiks – see on teine tõug, kes selle häda käes sagedasti kannatab.

Nimetus *hot spot* (kuum punkt – toim) kirjeldab üsna ilmekalt haiguse olemust: tegemist on suhteliselt konkreetset piiritletud, nahapinnast veidi kõrgema tulise ja leemendava laiguga, mis võib olla nii sügelev kui ka valus. Kui koer püüab seda lakkuda, kratsida või kuhugi vastu hõõruda, siis on selge, et see sügeleb või häirib teda. Kui omanik või loomaarst tahab laiku katsuda või pügada ja puhastada, siis on koeral valus ja ta ei lase seda teha.

Areneb kiiresti

Märg ekseem progresseerub kiiresti. Ühest väikesest koldest õhtul võib hommikuks saada poolt keha kattev limane, haisev, punane ja põletikuline piirkond, kust karvad kiiresti välja langevad. Omanik võib arvata, et koer on lihtsalt märjaks saanud, aga kui lähemalt vaadata, siis paisab märjade turritavate karvade vahelt leemendav punetav nahk. Põletikuline nõre on koera karvad kokku kleepinud ja selline keskkond on ideaalne pinnas bakteritele.

Milliga on meil tegu? Peab rõhutada, et märg ekseem ei ole diagnoos ega iseseisev haigus, see on haiguse sümptom, nagu näiteks oksendamine või kõhulahtisus. Ja täpselt samamoodi, nagu kergekujuline kõhuprobleem mõõduv sümptomatiliselt ravi rakendades, on ka ühekordset või harva esine-



Mõnikord tekib märg ekseem pärast eriti aktiivset mängu. Nähtavaid haavu ei pruugi olla, piisab vaid mikrotraumadest, et bakterid hakkaksid küllaldase soojuse ja niiskuse olemasolul vohama.

Foto: AFP/Scanpix

vat märga ekseemi suhteliselt lihtne ravida. Tõsisematel juhtudel, kui ekseemid hakkavad korduma, peab aga hakkama selle algpõhjust otsima.

Teatud tüüpi koertel esineb märga ekseemi sagedamini kui teistel. Eespool sai juba mainitud retriiverit ja rotveilerit. Tihti haigestuvad sellesse ka bernhardiinid, landseerid, berni karjakoerad ja saksa lambakoerad. Kui varem arvati, et see on põhiliselt pikakarvaliste tiheda aluskarvaga koerte probleem, siis nüüd on uuringutega kindlaks tehtud, et lühi- ja pikakarvalisi koeri on haigestunute hulgas täpselt pooleks.

Märg ekseem tekib paikse ärrituse tagajärjel. Selleks võib olla väike haav või marrastus, putukahammustus, niiske naha haudumine, parasiitidest, näiteks kirpudest tekkinud allergiline reaktsioon, mehaaniline ärritus, mis on tekkinud kasukasse sattunud võõrkeha, näiteks ohakate tõttu, nahka ärritavad ained, nagu vale šampoon, toiduallergia või atopia ägenemine jne.

Mõnikord on peapiirkonnas märg ekseem tekkinud kõrvapõletiku tõttu – koer üritab pidevalt kõrva süguda, aga

Märg ekseem on sooja ja niiske aja haigus, aga seda esineb ka südatalvel.

vigastab hoopis oma nahka. Vahel tekib märg ekseem trimmimise või pügamise järel, kui väikesed marrastused muutuvad põletikuliseks ja hakkavad sügelema ning koer teeb lakkumise ja kraapimise ülejäänud töö. Naha kaitsekihti vigastatakse ja bakterid hakkavad nahapinnal paljunema.

Märja ekseemi ravimise võimalusi on palju ja erinevaid. Ilmselt on igal arstil oma lemmikud, aga igal juhul on tähtis kahjustatud kohalt karv ära

pügada ja koeral tuleb ükskõik mis viisil takistada end sügumast ja lakkumast. Kui need kaks tingimust on täidetud, on ülejäänud ravi juba lihtne.

Koeral on valus

Karvade pügamine võib aga keeruliseks osutuda, sest haige koht on koerale väga valus. Siis peab igal juhul pöörduma loomaarsti poole, kes teeb koerale kerge narkoosi või annab valuvaigistit ja seejärel saab juba kahjustatud piirkonna eest korrali-

Millal tuleks pöörduda loomaarsti juurde?

- Haiguskolle on suhteliselt suur (peopesasuurusega juba oma jõududega hakkama ei saa).
- Koer ei lase seda puhastada ega karvu pügada.
- Looma enesetunne on kehv (loidus, isutus, palavik).
- Koer on väga rahutu, püüab kogu aeg kraapida ja lakkuda ning teil puudub võimalus seda takistada.
- Hoolimata kodusest ravist haiguskolle laieneb.
- Hot spot'id korduvad – siis tuleb hakata algpõhjust otsima.



Märg ekseem levib sageli kiiresti – väikesest koldest õhtul võib hommikuks saada suur põletikuline piirkond. Foto: erakogu

kult hoolitseda. Haige koha puhastamiseks sobivad näiteks joodi või kloorheksidiini sisaldavad desinfitseerivad ained, kaaliumpermanganaadi helelilla lahus, kummeltee või vesinikülhapendi kolmeprotsentiline lahus. Looduslikest ravimitest on kasutatud aaloe- või astelpajumahla ja ka taruvaigutinktuuri, kuid see võib alkoholisalduse tõttu veidi kipitav olla. Samal põhjusel ei soovitata haiget kohta puhastada alkoholi sisaldavate antiseptikumidega.

Ulatusliku põletiku korral määratakse koerale vähemalt seitsme päeva pikkune antibiootikumikuur ja suukaudsed valuvaigistid. Kui koera piinab pigem sügelus kui valu, siis kasutatakse valuvaigisti asemel lühiajalisi glükokortikoide.

Kergemakujulise probleemi puhul piisab ka antibiootikumi ja glükokortikoidi sisaldava geeli või kreemi kasutamisest. Mingil juhul ei sobi raviks rasvane kreem või salv, sest need tekitavad nahale õhku mitte läbilaskva kihi.

Määrimisprotseduur on edukas ainult siis, kui koeral puudub kahjustatud kohale ligipääs. Muidu teeb ta selle koha lakkumise asja ainult hullemaks. Lakkumise takistamiseks on kõige parem krae. Haiget kohta ei ole mõtet kinni siduda või plaastriga katta: esiteks on koerad väga innukad neid eemaldama, et siis veel suurema hooga haiget kohta lakkuma asuda. Teiseks paraneb sidemeta haige koht alati kiiremini. ●

PROFÜLAKTIKA

Tähelepanu pärast suplust

●● Kevadperioodil tuleb koera hoolega kammida, et ei jääks vanunud kohti, kus vana karva all läheb nahk kergesti hauduma ja põletikuliseks.

●● Ujumas käivaid koeri kuivatada pärast suplust. Mõni koer reageerib nahapõletiku tekkega ka tiigi-, järve- või mereveele. Sellised loomad võiks ujutamata jätta või siis pärast suplust šampooniga puhtaks pesta ja hoolega kuivatada.

●● Hoida kõrvapõletikut ja allergiad kontrolli all ning teha korrapäraselt puugi- ja kirbutõrjet.

Kasutada erišampooni

●● Kui probleem kipub korduma pärast trimmimist ning pügamist, kasutada nende protseduuride järel antibakteriaalset šampooni.

●● Iga väike marrastus, kriimustus, puugiarm või muu trauma vaadata hoolega üle ja töödelda desinfitseeriva lahusega.

Filmisari

Kristiina Davidjants
filmilavastaja ja kriitik



NIMIROLL

Peasolist oli raske valida

Filmi teha oli lihtne, võttes minek oli keeruline, on iseloomustanud „Nipernaadi” tegemise protsessi filmi operaator Jüri Sillart. Lisaks jagelustele Tallinnfilmi kunstinõukogus oli põhiliseks probleemiks peasolise valik. Favoriitideks peetud korraga nii Kargi noorus kui ka tema liikuvus. Kark oskas olla korraga nii emotsionaalne kui ratsionaalne.

„Hakkasime siis kõiki sobivas eas näitlejaid tuimalt läbi tampima. Tõnu Kark oli kõigis eelmistes filmides mänginud, ja nii palju mänginud, et teda hüüti juba nimega „ees-ti kino kark”.

Jätsime ta alguses sellepärast välja, aga tema oli siiski parim,” meenutab Sillart. Kiisk ise on andnud veidi täpsema seletuse, tema sõnul mõjusid korraga nii Kargi noorus kui ka tema liikuvus. Kark oskas olla korraga nii emotsionaalne kui ratsionaalne.



NELJATEISTKÜMNES FILM



„Nipernaadi”

- Lavastaja: Kaljo Kiisk
- Stsenarist: Juhan Viiding
- Operaator: Jüri Sillart
- Heliloojad: Raimo Kangro ja Andres Valkonen
- Laulu teksti autor: Ernst Enno

- Muusika autor ja esitaja: Anne Maasik

- Osades**
- Toomas Nipernaadi – Tõnu Kark
 - Milla – Viire Valdma
 - Peetrus – Paul Poom
 - Paulus – Egon Nuter
 - Joonatan – Margus Oopkaup
 - Ello – Katrin Kohv
 - Tralla – Aire Johanson
 - Kati – Vilma Luik
 - Jaan Lööke – Ain Lutsepp
 - Maret – Rita Raave (Maret)
 - Inriid – Kaie Mihkelson
 - Jaanus Roog – Jaan Rekkor
 - Siimon Vaa – Jüri Järvet
 - Esilinastus Tallinnas 1983

Eesti filmiklassika

●● Sarja neljateistkümnese film „Nipernaadi” on juba homsest müügil hästivarustatud müügikohtades hinnaga 4,99 eurot.

„Nipernaadi” kannab lõputut igatsuse vaimu

Foto: Kaader filmist



Unistaja ja suurepärase luiskaja Toomas Nipernaadi otsimas oma Katariina Jeed

Kaljo Kiisa lavastatud „Nipernaadi” jõudis kinolinadele 1983. aastal – ajal, mida me nüüd tagantjärele nimetame brežnevlikuks vaikeluks, ehk stagnatsiooniks ning mille foonil film muretust eestiaegsest rännumehest on kui tervitus mingist teistsugusest, eskapistlikust maailmast.

Idees ekraniseerida August Gailiti samanimeline raamat polnud midagi uut, kuigi mitmed endised Tallinnfilmi töötajad on meenutanud tollase filmitoimetaja Lennart Meri ütlust, mille kohaselt tema oli pannud „Nipernaadi” toimetuse kõige alumise sahtli kauge-masse nurka, et keegi seda käppida ei saaks. Võimalik, et nii see oligi, kuid kaheksakümnen-date alguseks oli Kaljo Kiisk, tollal tuntud pigem kui märulilaadsete filmide lavastaja, jõudnud punkti, mida ta iseloomustas 2007. aasta intervjuus järgmiselt: „Siin („Nipernaadis”) oli väga palju taga emotsionaalset seisundit minust. Mida vanemaks sain, seda rohkem pöördusin selle raamatu juurde tagasi, siit pikalt ja sealt natuke. Ja nii üksikute juppide kaupa hakkas ta mulle minema siia, hinge.”

Hiljem lisas Kiisk, et on tänulik oma väimehele Juhan Viidingule, kes olla öelnud: „Sul on aegedad ja vägevad ja võitlusrohked asjad. Teeme midagi täiesti hingele, teeme „Nipernaadi”.”

Stsenariumit muudeti palju Võitlusrohked asjad võitlusrohketeks asjadeks, kuid ilmselt just tänu neile kinnitati pagulaskirjaniku teose ekraniseeringu stsenarium otse Moskvas, jättes kohaliku kinokomitee kõrvale.

Üldse tuleb Kaljo Kiisale anda au oskuse eest moodustada oma filmi loomingulist meeskonda. Lisaks pealtnäha üsna riskantsele peasolise valikule, kutsus ta „Nipernaadi” juurde tandemi – operaator Jüri Sillarti ja kunstnik Tõnu Virve – ühe eesti filmi ajaloo loomingulisematest kooslustest. Ka Nipernaadi naisi, keda otsiti nii Soomest kui Kesk-Aasiast, pani Kiisk kehastama peaaegu kult kodumaised lavakunstikateedri lõpetanud tüdrukud, kelle jaoks oli üldjuhul tegemist esimese rolliga kinolinal. Kiisk teadis, mida ta teeb ja nõnda andsid filmi autorid Toomas Nipernaadile kandle asemel jalgratta, panid rännumehele selga valge ülikonna ning seadsid taevasse kunstkuu. Jüri Sillarti mälestused



võtete ajast on järgmised: „Algne stsenaarium muutus muidugi väga palju. Viidingu osa on suuresti novellide valik, aga tavaline oli see, et enne kui hakkasime stseeni võtma, siis löime raamatu lahti... Gailitil oli nii rikas, kujundlik keel... Raamatut sai loetud õhtul või hommikul, kuidas aega oli, ja võimalik, et tänu sellele tekkis mingi ühtne tunnetus. See oli oluline nii Kaljole kui ka minule. Ja eks Kaljo ise on ka natuke Nipernaadi.”

Kiisa unistuste roll

Seda, et Nipernaadi olla olnud Kiisa unistuste roll, sahistati ka võttegrupis. Eks teadjad nägid kohe Kargi rollilähenduses, st filmi-Nipernaadi miimikas-žestides piisavalt palju sarnasusi režissööri endaga. Kiisa enda kommentaar oli lihtne „Mina usun, et nii vaimselt kui emotsionaalselt igale õigele mehele on Nipernaadi kas kaugelt või lähedalt sugulane. „Nipernaadi” süžee on ju võrdlemisi universaalne – tahtis inimene eemale reaalsusest, sellest tänasest päevast, otsis kõrget ja kauget. Ja minu Nipernaadi tegutseki selle nimel, tema jutt, tema fantaasia vallutab nii karjatüduruku kui haritud peretütret.” Valmis filmi kannab lõputu igatsuse vaim – teed on lõputud ja inimeste olek ootevalmis. Kui tegelaste emotsioonide kraadid tõusevad, val-

gustab nende nägusid punane kuma, sest tsiteerides operaatorit: „Punane oli armastuse, vere ja kire värv – ka revolutsiooni, mis on suur kirk tegelikult.” Anne Maasiku Ernst Enno sõnade loodud „Rändaja õhtulaul”, lugu, mida nüüd Kiisa Nipernaadiga seostatakse, pärineb tegelikult juba aastast 1976, Jaan Toominga lavastusest „Veli Joonatan”. Kiisk, kes oli seda korra kuulnud, teadis kohe, et tegemist on Nipernaadi tunnuslauluga.

Tõnu Kark ise kommenteeris tagantjärele, et on väga rõõmus Nipernaadi rolli üle: „sest mul on mängida tulnud väga palju jõhkardeid ja igasuguseid tegelasi, kes ei ole seesmiselt ilusad. Nipernaadi romantilisus oli mulle üks võimalus näidata, et ma suudan peale jõhkardite ka mingisugust ilusat inimest mängida.” Filmikriitika keskendus paraku raamatu ja filmi võrdlemisele, mis on teatavasti tühi töö. Meediimid olid erinevad, kuid sellest aru saamiseni on eesti filmikriitikal olnud pikk maa käia. Filmil nautimiseks-vaatamiseks ja filmi kaudu Gailiti mõistmiseks ei pea tingimata raamatut lugema. Ehk sobibki siia lõppsõnaks operaator Jüri Sillarti tõdemus: „Tõeliselt häid filme ei võeta hästi vastu, nad nihkuvad oma kohtadele. Ei oska öelda miks, aga seda ma tean.” ●

Kaljo Kiisk suutis moodustada äärmiselt loomingulise meeskonna.

Nipernaadi naisi otsiti filmi jaoks nii Soomest kui Kesk-Aasiast.

LEHT + DVD



●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetus: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee Eesti uudised 680 4400, kohalikud uudised 322 3487, välisuudised 680 4455, Ärileht 680 4400, arvamus 680 4450, kultuur 680 4470, sport 680 4490. Tellimine 680 4444, tellimine välismaale KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, reklaam 680 4500. EPL Online www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

